

hellum, pugnas, iram denotat, XXI, 142, 1; 240, 2. Rufus equus Joanni visus Gentiles Ecclesiae persecutores denotat, XXI, 141, 2.

RUFUS, filius Simonis. Rufus, Simonis Cyrenensis filius, an fuerit episcopus primus Dertosen-sis, XV, 613, 2; XVII, 416, 1.

RUGA. Rugae sunt duplicis symbolum, *Job*, 358, 2.

RUGTUS. 4° Rugitas leonis terribilis, VI, 16, 1. *Job*, 107, 2.

2° Rugini leuulorum ira Dei et hostium in-cultus in Scriptura comparantur, XIII, 559, 2. Rugiti leonis ira regis comparatur, VI, 16, 2. Hic est mortis praenotium (*Vide Leo*).

RUINA. Ruinas aliorum erudimur, *Job*, 779, 2. Ruinas Israel quomodo Deus resarciverit, XIII, 644, 1, 2.

RUISBROCHIVS. *Vide JOANNES*.

RUMINARE, RUMINATIO. 1° Ruminare quid sit: est proprie animalium, 386, 1, 2.

2° Ruminatio animalium doctrinae accommodatur, VI, 162, 2. Ruminanda sunt omnia priusquam in animam demittenda, V, 421, 1, 2. Ruminare est prudentiae symbolum, II, 61, 2.

RUMOR. Rumores occulti cur dicantur susurri, IX, 184, 1.

RUNCINA. Runcina instrumentum fabrorum li-gnariorum, XI, 543, 2.

RUPELLA. Rupella in festo omnium sanctorum est occupata, VI, 78, 2.

RUPERTVS. Rupertus Tuitiensis abbas visione celesti ad sacerdotium invitatus est, IV, 22, 1. Cœ-litus est eductus, XX, 34, 2. Rupertus in Isaiam commentatus est, XI, 99, 2.

RUS. Rure natus est Christus, XIV, 108, 1.

Rus Judeorum est Ecclesia, XII, 182, 1, 2.

RUSSATUS. Russataque facio aurigarum, XIV, 429, 1. Russati erant factio aurigarum Circensium, XXI, 138, 1, 2. Russatus color ignem representat, XIV, 429, 1. Russati cur et unde dicerentur milites, 478, 1.

RUSTICANVS. Rusticani et barbari etiam ad sa-lutem vocandi, XVI, 199, 1.

RUSTICITAS. Rusticitas sermonis audientem of-fendit, IX, 602, 2.

RUSTICVS. Rustici bello utiles, III, 131, 1, 2. Rustici Hispani non arant nisi gladio accincti, IV, 239, 1. Rustici etiam hymnos olim Deo canebant, XVIII, 660, 1. Rusticus probus Aristotele sapien-ter est, IX, 339, 2. Rusticorum christianorum ad aras oblationes, XI, 704, 1. Rustici a Luthero in Germania ad rebellionem excitati rebellionis penas dederunt, XVIII, 670, 2.

RUSTICVS subdiaconus. Rustici subdiaconi pro fide catholica constantia, XVIII, 624, 1.

RUTELLUM. Rutellum vel rutrum dicitur a *radendo*, XIV, 45, 2.

RUTH. Ruth historia tempore Abimelech conti-git, III, 233, 1. Ejus conversio ad iudaismum, 237, 2. An ipsa fuerit filia regis Moab, XI, 301, 2. Ejus amor erga Noemi, III, 237, 2. Ejus humilitas, 241, 1. Officiositas, *ibid.*, 2. Projiciens se ad pedes Booz ab aliquibus accusatur, ab aliis excusatur, 243, 1. E Ruth Moabitide natus est Christus, XI, 301, 1. Ejus elogia, III, 243, 1; 244, 1. Est typhus Ecclesiae gentium, 238, 1; 248, 1.

RUTILIVS. P. Rutilius amico indigna petenti quid responderit, X, 480, 2.

RUTILVS. Rutilus color idem est qui rubeus, XV, 361, 1, 2.

S

S. S. hebraicum saepe Syri et Chaldaeï mutant in T, XX, 649, 1.

SABA regio. Saba quae regio, XI, 703, 2. Quid denotet et unde derivetur, *ibid.* Saba duplex, alia in Arabia Felice, altera in Aethiopia, III, 604, 1, 2; XV, 72, 2; 313, 2. Haec postea vocata est Meroe, III, 604, 1, 2. Est pars Aethiopiae, scilicet Abyssia, unde venit eunuchus reginae Candacis, XI, 533, 2. Saba regina venit ex Aethiopia, III, 604, 2. Ejus nomen proprium varium secundum varios, 603, 1. xvi. longo tempore apud Salomonem, ex quo filium concepit, 606, 1, 2. Fuit legitima uxor Salo-monis, *ibid.*, 2 et seq. Filius ex ea nascitur in Aethiopia, *ibid.*, 1. Ad Salomonem vadit ab eoque in regem inauguratur, *ibid.*, 1, 2. Saba thus mittens alludit ad Graecum *σθεβρα*, id est revereri, quia thure venerant Deum, XII, 62, 1.

SABA vir. Saba vir fuit duplex, I, 166, 2.

SABBATUM. 1° Sabbatum unde derivetur, et *varia ejus significata, tum literalia, tum mystica*, XII, 417, 2; XIX, 387, 1. Sabbatum Hebraeis erat quintuplex, XIII, 625, 2. Capitur pro quolibet die festo, imo pro hebdomada tota, II, 417, 2; XVI, 242, 2. Sabbatum aliud est dierum, aliud mensium, aliud annorum, XII, 647, 1. Sab-batum cur dicatur hebdomada, XVII, 364, 2. Id in Scriptura saepe vocatur sabbata, XV, 645, 1. Sab-batum vocatur dies sanctus Dei, sicut reliqui dies vocari possunt dies profani hominum, XI, 685, 2. Sabbatum secundo primum quod dicitur, XV, 110, 1 et seq. Fuit sabbatum proprie dictum, 111, 1. At quod et quale, *ibid.* et seq. Frat quod in festum Pentecostes aut infra hebdomadam Pen-tecostes incidat, 111, 2 et seq. Sabbatum in festa

Pascha incidens, erat ceterorum sabbatorum primo et celeberrimum, dictumque sabbatum primo primum, 112, 1, 2. An Pascha transferretur si cum Paschate sabbatum concurreret, XV, 549, 2. Sab-batum delicatum quod dicitur, XI, 685, 2. Sab-bati iter quod diceretur, XVII, 63, 1, 2.

Sabbati sacramenta et significata allegorica, tro-pologica, anagogica, II, 415, 2. Id representat diem Dominicam et festa Christianorum, XI, 656, 2. Re-quiem caeli significat, XIX, 387, 1.

2° Quando et qua de causa sabbatum institu-tum fuerit. Origo sabbati juxta Gentiles, II, 416, 1. Ejus cultus fuit ab origine mundi, XIX, 386, 1. Fuit Adae in lege naturae indictum, I, 78, 1. Cur id institutum, XVIII, 550, 1. Ejus quatuor causes et origines, II, 416, 1. Ejus causa symbolica, *ibid.* De causa arithmetica et physica, *ibid.* et 2.

3° Cum quanto rigore sabbatum servandum erat et apud Judaeos servatum fuerit. Ejus religio servandi restitutum et innovatum est in manu collectione facta, I, 582, 2. Apud Judaeos quanto rigore servandum, 749, 1. Quenam opera in eo vetita, II, 417, 2. Non licebat in eo coquere cibos nec accendere ignem, I, 749, 1; II, 148, 1; 417, 1. Cur Deus in sabbato vetuerit Judaeos cibos coquere, XI, 686, 1. Eo die pugnare Judaeis illicitum, IV, 420, 1. Sabbato datur quietus non solum hominibus, sed et jumentis, V, 356, 1. In sabbato quomodo nos gerere debeamus, XI, 685, 2. In eo homo debet a labore requiescere et Deo vacare, XV, 675, 2. Sabbatum colens, Deum esse creatorem rerum om-nium profitebatur, XII, 248, 1. Sabbato licet curare et benefacere, XV, 301, 2; 677, 1. Sabbatum bono opere et agrorum curatione non dedecoratur, sed sanctificatur, XVI, 412, 2; 190, 1; 194, 1; 375, 1. Sic in eo Deus continuo beneficit, 377, 1; 379, 1. Id magis violabant pharisaei circumcidendo quam Christus egros sanando, 422, 1, 2. In eo Christus paralyticum curavit, *ibid.*, 2. Et caecum natum, 462, 2. Sabbatum cur non commodum fuge.

Sabbati apud Judaeos erat religio, veneratio et sanctificatio, IV, 261, 1; 420, 1; XI, 656, 2; XV, 299, 1, 2 et seqq.; 506, 2; 645, 1 et seq; XVI, 375, 1, 2. Idque usque ad superstitionem, II, 418, 1; XV, 301, 2. Erat primum festum Judaeorum, II, 448, 1. Solum habebat praevium paraseveen, XVI, 613, 1, 2; 619, 2. In sabbatis Judaei synagogas ad audiendam legem adibant, XVI, 102, 1. Sabbatum servarent prius Christiani adhuc judaizantes, XV, 606, 2. In sabbato Jerusalem capta est, *ibid.*

4° Sabbatum servantium fructus et praemia, et violantium poenitentia. Sabbatum servantibus Deus adauget lucra et fruges, II, 172, 1. Id colentium fructus et praemia, II, 417, 2. Ejus violati poena erat mors, I, 720, 1.

5° Sabbatum ab Apostolis in diem Dominicam mutatum, XVIII, 416, 2. Quomodo rationabiliter apud Christianos in diem Dominicam mutatum sit, II, 417, 1.

6° Sabbatum pro ultima die hebdomadae Chri-stiana acceptum Sabbati die majora beneficia beata Virgo confert, VIII, 83, 2 et seq. Sabbato sancto solemniter baptismus celebrari solet, XVIII, 107, 2. Sabbatum in albis unde dicitur, XVIII, 288, 1.

SABEI. Sabaei sunt Indi, atque ac Persici, Ara-bici, et Abyssini, XIV, 305, 1. Duplices Sabaei sunt, vel Aethiopes, vel Arabes Arabiae Felicis, XIII, 519, 2; 520, 1. Sunt latrocinii dediti, *Job*, 35, 1. Sabaei daemonibus moribus et nominibus sunt si-miles, XIII, 519, 2.

SABAOOTH. Sabaoth unum e Dei nominibus, XIX, 190, 2. Unde is ita dictus sit, XVIII, 86, 2.

SABAS (S.). S. Sabas abbas orationis horas etiam in aula imperatoris servavit, XVIII, 413, 2. Tempore jejunii sola vixit Eucharistia, XV, 421, 2. Quam parvi Deo fretus vim omnem tum hominum, tum daemonum et ferarum faceret, XIV, 532, 1, 2. Leonem loco cedere jussit, et ille paravit, IX, 684, 2; X, 484, 2 et seq.

SABATH. Sabath mensis nostro januario respon-det, XIV, 361, 2.

SABBATICVS. Sabbaticus fons quis sit in Palaestina, XVI, 460, 2.

SABELLIUS, SABELLIANI. Sabellii heresis quid doceret, XII, 108, 2. Sabellii heresis circa Dei Filium, XVIII, 5, 2; XIX, 23, 2; 75, 2; 353, 2. Sabelliani Filium Dei esse eandem personam cum Patre dicebant, XVI, 297, 2; 479, 2.

SABINA (S.). S. Sabina in morte risit, VI, 518, 1.

SABINI. Sabini dicti sunt prisci Italiae indigenae a religione et cultu deorum, XII, 62, 1.

SABINVS (S.). Sabini Canusini episcopi longa-nimitas, VI, 273, 2. Venenum dum bibit innocuus, qui illud porrexit eodem momento alibi defunctus est, VI, 115, 2 et seq. S. Sabinus Padum fluvium restagnantem repulit, VIII, 636, 2.

SACCHARUM. Sacchari in tota Scriptura nulla fit mentio, III, 202, 1. Saccharum priscis ignocui-tum, *ibid.* Saccharum non est mel, XIX, 229, 1.

SACCVLVS. 1° In sacculis olim pondera servaban-tur, 495, 1.

2° Sacculi non veterascens sunt sinus paup-erum vel memoria Dei, XVI, 473, 1.

SACCVS. Saccus quid, est signum luctus et poenitentiae, *Job*, 362, 2. Antiquus illius usus, 363, 1. Saccus erat vestis communis Prophetarum, XIII, 228, 2; XIV, 518, 2. Saccus priscus Prophetarum erat cilicium contextum ex pilis caprarum vel camelorum, XI, 323, 1. Cur id induerent, *ibid.*, 2. Erat vestis aspera et lugubris lugentium et poenitentium, qua utebantur in funere suorum, luctus ergo, vel in publica calamitate, ad Deum placan-dum, XI, 463, 1; XIII, 486, 2; 629, 1; XXI, 225, 2. et seq. Induebatur vel ad nudam carnem, vel super alias vestes, XI, 463, 1. Saccorum dies apud Per-sas, VII, 185, 2.

circiter multas fecimus? El tunc confitebor illis: quia magna noxi eos: discedite a me, qui operamini iniquitatem.

3° Sacerdotium officia et dotes. Primo. *Varia* *eorum dotes recensentur*, XII, 383, 1, 2; XIV, 571, 2 et seqq.: *Pactum meum fuit cum eo* (Levi) *utrumque et pacis: et dedi ei timorem, et timuli me, et a facie nominis mei pavebat. Lex veritatis fuit in ore eius, et iniquitas non est inventa in labiis eius: in pace et equitate ambulavit mecum, et multos averit ab iniquitate. Sacerdotes quales vita esse debeant*, V, 362, 2; X, 458, 1; XIV, 557, 1. Quatuor sunt eis necessaria: primo, castitas; secundo, puritas vite; tertio, moderatio discretionis; quarto, rectitudo intentionis; iterum prae his quatuor habere debent: primo, iugem Dei memoriam in contemplatione; secundo, quod infirmitas populi supportent; tertio, quod habeant conversationem coelestem per opera perfectionis, X, 460, 1. Septem sacerdotis virtutes, scilicet sit benignus et purus, sanctus, bonus odor Christi, ardens ut ignis, olens in persecutione sicut thus in igne, vas aureum in charitate, oliva misericordia, et expressus in mentis erectione, 540, 1.

Secundo. *Sacerdotes sint sancti, et quidem exemplari sanctitate*. Cur vocentur sancti, X, 456, 2; XIII 339, 1, 2. Sint vita sancti, IX, 456, 2. Psalm. II, 383, 2: *Sacerdotes tui induantur iustitiam, et sancti tui exultent*. Debent esse sanctissimi, et quasi ipsa sanctitas, II, 435, 1: *Sancti erunt Deo suo, et non pollutent nomen eius: incensum enim Domini, et panes Dei sui offerunt, et ideo sancti erunt*. Multis de causis sancti esse debent: primo, quia ipsi in terris Dei personam representant; secundo, quia comparantur angelis; tertio, quia ipsi alios omnes sanctificare debent; quarto, quia ipsi mediatores sunt inter Deum et omnes; quinto, quia munia eorum sunt sanctissima; sexto, quia propria sacerdotis dos est sanctitas, II, 444, 2 et seq.: *Ne pollutis nomen meum sanctum, ut sanctificer in medio filiorum Israel; ego Dominus qui sanctifico vos*. Sint meritis et virtutibus decori, X, 541, 1. A populo loco et religione secerari debent, XII, 818, 1. Populum sanctitate excedant, XIV, 499, 1, 2. Sacerdos debet esse velut sal terre, XII, 734, 1, 2; XV, 453, 1 et seqq.: *Vos editis sal terrae*. Sint sicut sol, 453, 1: *Vos estis lux mundi. Non potest civitas abscondi supra montem posita. Neque accendunt lucernam, et ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus qui in domo sunt. Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum qui in caelis est*. Quomodo prae populo vitae exemplo sacerdotis praedicare debeant, I, 698, 2. In oculis omnium versantur, XV, 155, 2. Inter angelos eorum versantur, XIV, 387, 1: *Hac diei Dominus exercituum..... Tu quoque iudicabis domum meam, et custodies atria mea, et dabo tibi ambu-*

lantes de his qui nunc assistunt. Sacerdos sit instar crystalli, XIX, 52, 2. Quanta in sacerdotibus requiratur puritas, XIV, 563, 2: *In omni loco sacrificatur et offertur nomini meo oblatio munda*. Quam honeste et decenter vivere teneantur, XX, 287, 2. Quam debeant esse modesti, 323, 2 et seq. Docet eos esse mansuetos et pios, IV, 425, 2. Rectam intentionem habere debent, I, 696, 1. Sint potentes opere et sermone Christi, XVI, 277, 1: *Fuit vir Propheta, potens in opere et sermone, coram Deo et omni populo*. Esse debent in vita portentosus, XIV, 387, 2. Sacerdotes veri pauci inveniantur, X, 534, 1.

Tertio. *Sacerdotes religioni, cultus Dei et orationi addicti esse debent*. Eos custodire deest cultum ritusque sacros Dei, XIII, 341, 1. Dei gloria est eorum scopus, XIV, 569, 1. *Et nunc ad vos mandatum hoc, o sacerdotes: Si nolueritis audire, et si nolueritis ponere super cor, ut delis gloriam nominis meo, ait Dominus exercituum, mittam in vos cyathum, et maledicam benedictionibus vestris; et maledicam illis, quoniam non posuistis super cor*. Sunt ministri Dei, et ei iugiter ardere debent, 573, 2. Sacerdos debet esse Seraphim in sumenda Eucharistia, XI, 479, 2. Arma sacerdotis sunt oratio et sacrificium, VIII, 630, 2: *Vicit autem turbas, non in virtute corporis, nec armatura potentia, sed verbo illum, qui se vocabat, subiecit, iuramenta parentum, et testamentum commemorans*. Sacerdotes sint orationi dediti, X, 539, 1. Eorum est iugiter Deum laudare, X, 461, 1: *Factum est illi in testamentum aeternum, et seminum eius sicut dies caeli, fungi sacerdotia, et habere laudem, et glorificare populum suum in nomine eius*. Eorum est pro omnibus orare, XX, 221, 2: *Orate pro invicem et salvemini*. Sacerdotes orando sancteque vivendo se hostiam Deo pro peccatis populi offerre debent, XIII, 339, 2: *Peccata populi mei comedent, et ad iniquitatem eorum subleventur animas eorum*. Triplex peccata populi comedant, 338, 2; 339, 4. Eorum est flere et plorare peccata populi, 500, 2: *Inter vestibulum et altare plorabunt sacerdotes ministri Domini, et dicent: Paece, Domine, paece populo tuo*. Olim pii sacerdotes fluebant lacrymis in sacrificio, hac de causa sudario utebantur, 500, 2. In Missa sacerdos promiscuo orat. obsecrat, postulat, gratias agit, XIX, 494, 2. Sacerdotes Deum orant pro aegri salute, X, 277, 1: *Est enim tempus quando in manus illorum incurras; ipsi vero Dominum deprecabuntur, ut dirigat requiem eorum et sanitatem propter conversationem illorum*.

Quarto. *Sacerdotes sciam animarum habeant, et sint ferventes*, XIV, 572, 1. Animarum pereuntium rationem reddent, *ibid.*, 2. Sacerdotes in cura Ecclesiae et animarum Christum et Nebemiam imitentur, IV, 230, 1, 2. Pro honore Dei, nulli parcant labori, et hac de re exempla, I, 704, 1. Quomodo tropologicae Deo debeant offerre pectus et

brachium, *ibid.* Sacerdotes debent esse iugo holocaustum, II, 38, 2: *Haec est lex holocausti: Cre-mabitur in altari tota nocte usque mane; ignis ex eodem altari erit*. Quam animabus convertendis insistere debeant, XII, 734, 1, 2. Quomodo cum peccatoribus agere debeant, XIX, 393, 2: *Qui condolare possit iis qui ignorant et errant, quoniam et ipse circumdatus est infirmitate*. Quomodo debeant esse uncti misericordia et aliis virtutibus, I, 701, 1, 2. In iis requiritur etiam corripiendi libertas, XIV, 572, 1. Eorum et clericorum status est militia, II, 208, 2. Sunt milites caeli, XI, 361, 2: *Erit: In die illa visitabit Dominus super militiam caeli in caelo*. Caeteris dormientibus debent vigilare, II, 38, 2. In officio negligentes perstringuntur, 286, 1: *Excubate in custodia sanctuariorum, et in ministerio altaris, ne oriatur indignatio super filios Israel*. Eorum vestis debet esse patientia, 44, 1: *Sacerdos qui offert holocausti victimam, habebit pellem eius*. Sacerdotes in primitiva Ecclesia, pene omnes ad mortem rapiabantur erantque duces ad martyrium, XIV, 592, 2; 593, 1. Sacerdotum quorundam societatis Jesu mira charitas, XVII, 433, 1.

Quinto. Sacerdotes habere debent doctrinam et veritatem, I, 690, 2: *Pones autem in rationali iubei Doctrinam et Veritatem, quae erunt in peccatore Aaron, quando ingrediatur coram Domino, et gestabit iudicium filiorum Israel in peccatore suo, in conspectu Domini semper*. Eorum est docere populum Dei, VII, 203, 1. Eorum est scire et docere legem Dei, XIV, 572, 2: *Labia enim sacerdotis custodient scientiam, et legem requirent ex ore eius, quia angelus Domini exercituum est*. Eorum est docere fidem et veritatem, XIX, 200, 1, 2: *In quo positus sum ego praedicator, et Apollolus (veritatem dico, non mentior) doctorem Gentium in fide et veritate*. Debent esse publicae veritatis interpretes, I, 690, 2. Sacerdoti sit orbis vestium, id est veritatum, VIII, 633, 1: *In veste enim pederis, quam habebat, totus erat orbis terrarum*. Quomodo sancta et salutaria loqui debeant, XIV, 572, 2; XX, 361, 2; 362, 1: *Si quis loquitur, quasi sermones huius, Sacerdotes comparantur apibus, XIV, 572, 2; 574, 1. Curant et discernunt lepram animae, XV, 221, 2.*

Sexto. *Sacerdotes non secentur opes, et plura sacerdotia*, X, 463, 2: *Ceterum in terra gentes non haereditabunt, et pars non est illi in gente; ipse est enim pars eius, et haereditas*. Eorum haereditas est Deus, II, 288, 1: *Dixitque Dominus ad Aaron: In terra eorum nihil possidebitis, nec habebitis partem inter eos: ego pars et haereditas tua in medio filiorum Israel*. Sacerdos non potest filius bona et haereditates ecclesiasticas dare, XII, 847, 2. Sacerdotes omnes erga suos amicos et consanguineos, et terrena affectu reprehendantur, XII, 835, 1, 2; 836, 1, 2; 837, 1.

Septimo. *Sacerdotes debent esse casti*, I, 698, 1:

Facies et feminalia linea, ut operantur carnem turpitudinis suae, a renibus usque ad femora: et ulentur eis Aaron et filii eius quando ingrediuntur tabernaculum testimonii, vel quando appropinquant ad altare ut ministrent in Sanctuario, ne iniquitatis rei mortantur, 701, 1, 2. Cur eis matrimonium inire non liceat, XVIII, 302, 1: *Unusquisque proprium donum habet ex Deo: alius quidem sic, alius vero sic*. Impuri sacerdotes iusto Dei iudicio contempni et ludibrio sunt, XIV, 574, 2. Sacerdotum libidinosorum oratio quantopere Deo displicat, II, 12, 2 et seq. Sacerdotes impuri gravissime puniendi, III, 290, 2.

Octavo. *Sacerdotum materium scelus et pana*. Sacerdotum peccatum gravius ratione scandali, III, 276, 1: *Eral ergo peccatum peccatum grande nimis coram Domino, quia retraherent homines a sacrificio Domini*. Difficiler remissibile, si sit contra res sacras, 278, 1: *Si peccaverit vir in virum, placari ei potest Deus: si autem in Dominum peccaverit vir, quis orabit pro eo?* Eorum peccata multo graviora sunt quam aliorum, Deumque irritant, XII, 560, 1: *Elevavit me Spiritus inter terram et caelum, et adduxit me in Jerusalem in visione Dei, iuxta ostium interius, quod respiciunt ad aquilonem, ubi erat statutum idolum veli ad provocandam amulationem*. Sacerdotes indigni vituperabiles, Job, 292, 1, 2: *Duesi sacerdotes inglorios, et optimates supplantant*. Sacerdotes dissoluti sunt aurum obscuratum, XII, 407, 2: *Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum? Quomodo fiat velpes et lupi, 590, 1, 2: Vae prophetis insipientibus, qui sequuntur spiritum suum, et nihil vident. Quasi vulpes in desertis prophetae tui, Israel, erant*. Sacerdotes scandalosi fuere haereseos causa, XV, 454, 1, 2. Quomodo sensim evanescent et pereant, *ibid.*, 2. Indigne sacrificantes sunt Deo abominabiles, XIII, 401, 2: *Non tibi dabit Dominus vinum, et non placebunt ei: sacrificia eorum quasi panis lugentium; omnes qui comedunt eum, contaminabuntur; quia panis eorum animae ipsorum, non intrabit in domum Domini*. Immundi tactu rei sacrae non sanctificantur, sed potius eam ledunt, XIV, 345, 4. Indigne communicationes quanto perpe-puniti, II, 440, 1: *Omnis homo qui accesserit de stirpe vestra ad ea quae consecrata sunt, et quae obtulerunt filii Israel Domino, in quo est immunditia, peribit coram Domino*. Ego sum Dominus, Mali sacerdotes a Deo deponuntur, Job, 662, 1: *Conteret multos et innumerabiles, et stare faciet altus pro eo*. Pauci sacerdotes salvabuntur, XX, 435, 2: *Noiite plures magistri fieri, fratres mei, scientes quoniam majus iudicium sumitis*.

9° *Quae sint praecipua fidelium erga sacerdotis officia*. Sacerdotes honorandi, IX, 251, 2: *Honora Deum ex tota anima tua, et honorifica sacerdotem*. Sacerdotes a Deo honorati, Job, 291, 2. *Quo-*

despiciantur, scepe eorum levitati ascribendum, XIX, 212, 2. Sacerdotium peccata non propalanda, I, 161, 1; II, 28, 1. Eorum immunitas a vigilibus quam sit rationi consentanea, I, 384, 2. Sacerdos non minus accipere mercedem potest pro intrinseco labore, quam pro extrinseco, XIX, 247, 2. *Qui bene præsunt presbyteri, dupliet honore digni habeantur: maxime qui laborant in verbo et doctrina* (Vide CONCIATOR, EPISCOPUS, PRAELATUS, PONTIFEX, RECTOR).

SACERDOTISSA. Sacerdotissa Priapi cum sua prostitutione celebrant, XIII, 345, 1.

SACERDOTIUM. 1. Sacerdotium in genere. Sacerdotium est regno praestantius, IX, 248, 1. Majus est regno, imo celeste regnum est, XIV, 574, 1. Ex sacerdote pendet totius populi fides, cultus et religio, XIII, 337, 2. Ejus ablatio ingens Dei castigatio est, *ibid.* Sacerdotium lucerna representatur, VI, 71, 4. Sacerdotii jus erat primogenitorum familiae, XIX, 412, 2. Sacerdotii ordo et ritus maxime pendet, et victima, *ibid.*

2. Sacerdotium veteris legis. Sacerdotium Aaronicum, fuit idem cum sacerdotio Abrahæ, XIX, 412, 2. Sacerdotii Aaron et Melchisedechi differentia, *Psalm.* II, 259, 1, 2. Sacerdotium in lege veteri erat rido et carnale, IV, 425, 1. Carnale et temporarium erat, Christi vero spirituale et aeternum, XIX, 416, 2. Fuit tenus representatio nostri sacerdotii, 419, 2. Sacerdotium Aaronicum quomodo dicitur aeternum, X, 436, 2. Sacerdotium Aaronicum promittit David abolendum per sacerdotium Christi, XIX, 419, 1.

3. Sacerdotium novæ legis. Sacerdotium novæ legis est longe sublimius et sanctius sacerdotio veteris legis, IV, 425, 2. Sacerdotio mutato, necessario mutari debuit lex, XIX, 416, 2. Sacerdotium Christi novum alteri veteri successit, XI, 343, 1, 2. Sacerdotium Christi in quo fuerit simile Melchisedechiano, XIX, 418, 2. Jurjurando promissum fuit a Deo, 419, 2. Est aeternum, 420, 2. In hominem sanctificat, non Aarons sacerdotium, 416, 1. Sacerdotii in Ecclesia summa dignitas et pulchritudo, XI, 720, 1, 2. Sacerdotium multi sancti fuerunt, ut S. Franciscus, S. Marcus, S. Antoninus, II, 145, 1, 2.

SACHAN. Sachan idem sonat quod habitare, IV, 281, 2.

SAGHAR. Saghâr, id est memoria, cur hebraice vocetur masculus, XXI, 244, 1.

SACRAMENTARIUM. Sacramentarium hæreticos auctor Andreas Carolstadius, XXI, 301, 2. Sacramentaria negant Christi corpus posse esse in celo et in Eucharistia simul, XVII, 212, 1. Sacramentaria hæretici sunt prodromi Antichristi, XIII, 475, 1.

SACRAMENTUM. 1. Sacramentum proprie quid sit, XVIII, 361, 1; XIX, 273, 2; XX, 340, 2. Sacramentum etiam idem est quod significatio, XIX, 483, 2. Id significat quod continet et effi-

cient, XVIII, 363, 1. Sunt signa rei vera et præsentis, non falsæ et absentis, *ibid.* Constant e mysteria et forma, XVII, 351, 1. Sacramenta novæ legis alia ratione vocantur mysteria, alia visiones æmigmaticæ et symbolice, XVIII, 39, 1.

2. Sacramentorum institutio. Sacramenta septem esse contra hæreticos asserit, XXI, 313, 1. Sacramenta quo ordine et quibus verbis a Christo instituta, XV, 41, 1, 2. Apostoli ea non instituerunt, XVII, 162, 2. Eorum materias et formas quando Christus suos docuerit, 50, 1. Sacramentorum institutio angelis patuit, Christo revelata, et ex his que post fieri in Ecclesia videntur, XVIII, 613, 2. Sacramenta omnia ex latere Christi aperta in cruce fluxerunt, XII, 852, 1; XVIII, 664, 2. Quomodo e latere Christi aperto emanasse dicantur, XVI, 621, 2.

3. Sacramentorum novæ legis vis et potentia, XVII, 150, 2. Sacramenta nova præsentant, XVIII, 339, 2. Sacramenta prisca quæ essent infirma et egna, 532, 1, 2. Sacramenta vetera et sacrificia non justificabant ex opere operato, sed ex opere operantis, secus legis novæ, II, 1, 2; 7, 2. Sacramenta novæ legis ex opere operato, non ex opere operantis justificant, X, 461, 2; XI, 631, 1; XVIII, 252, 1. Sacramentum quoties aliquod conferitur, Deus immediato recipienti illud infundit gratiam, IX, 483, 2. Cur sacramenta ab immundo sacerdote connecta et applicata suscipiuntur et penitentium mundent, X, 493, 1, 2. Ipsa non justificant merita Christi nobis applicando, XIX, 486, 2; 483, 1. Ad Spiritum sanctum pertinent, XVIII, 436, 2. Sacramenta visibilia sunt peccatorum alligamenta, *Psalm.* II, 463, 1. Sunt anime pharmaca, X, 273, 1. Sunt resina, XII, 79, 2. Grano sinapis comparantur, XVIII, 363, 1. Sunt munda et sancta vasa, Dei, XI, 765, 1. Sunt velut fidei velamina, XVII, 450, 2. Sacramenta septem intelliguntur per septem candelabri Zachariæ infusoria, XIV, 397, 1. In eorum multis usus est, olei, *ibid.* Sacramenta septem sunt septem mystice columnæ Ecclesie, V, 246, 2 et seq. Sacramenta semper omnibus patent, XIV, 535, 2.

4. Sacramenta in specie (Vide BAPTISMUS, CONFIRMATIO, etc., etc.). Sacramentum Confirmationis asserit, XII, 608, 1. Sacramenta tria testimonium Christo perhibent, XXI, 613, 1. Effectus sacramentorum Baptismi, Confirmationis, Ordinis, XIX, 274, 1. Quæ sacramenta beata Virgo suscepit, XVI, 71, 2. SS. Sacramenta, communio in diebus mors est, *Job*, 234, 2.

SACRIFICARE. 1. Sacrificabant veteres inter epulas, I, 371, 2; V, 250, 2. Olim inter sacrificandum Dei laudes et hymnos voce et musicis instrumentis canebant, 251, 1.

2. Sacrificari sibi jussit Deus uno tantum in loco apud Judæos, idque sub pena capitis, et quare, II, 110, 2. Sacrificare licebat Hebræis extra tabernaculum, sanctum locum Angelo indicante, III,

110, 2. Sacrificari quomodo Nabuchodonosor Danieli jussit, XIII, 33, 2. Sacrificandum est pro delincentis, X, 279, 2 (Vide SACRIFICIUM).

SACRIFICIUM. I. SACRIFICIUM IN GENERALE. 1. Sacrificii definitio et natura. Sacrificii definitio, II, 45, 2. Sacrificia et dona quomodo differant, XIX, 393, 4. Quare sacrificium dicitur *xásmoc*, X, 461, 2. Sacrificii nomine intelligitur omnis cultus Dei externus, XII, 369, 2. Sacrificium erat actus religionis et patriæ Dei, XIII, 369, 1; XVI, 360, 2. Sacrificium est summus Dei cultus, V, 250, 2. Sacrificia et vota sunt actus religionis, 81, 2. Sacrificium soli Deo offertur jure Gentium, II, 4, 2. Soli Deo offertur, non sanctis, XII, 33, 2.

Sacrificium refert convivii speciem, unde in eo requiritur victima et libamen, XV, 557, 2. Sacrificium primum fuit panis et vini, XIX, 418, 2. Sacrificium erat quasi convivium Dei vel idoli cum hominibus, II, 14, 2; X, 101, 1; 275, 2; 463, 2; XII, 400, 2. Sacrificium est cibus Dei, XIV, 557, 2. Eo operato, epulum instruebatur, V, 250, 2; XVIII, 347, 2.

2. Quæ conditiones ut sacrificium Deo acceptum sit. Sacrificium oblatum ex re iniqua, vel iniuste parva Deo displicet, X, 205, 1; 209, 1, 2. Sacrificium ex rapina pauperum quinque crimina habet, 207, 2. Sacrificia quorundam cur Deo displicent, XIII, 401, 1. Sacrificium justum mire Deo placet, X, 218, 1. Sacrificii extremi dignitas mensuratur dignitate interni actus devotionis ex quo manat, V, 499, 1. Actus sacrificii ut manat a religione et devotione interna, melior est actu misericordie, non tamen sacrificium externum, quia hoc non placebat Deo nisi ex opere operantis, non ex opere operato (ut placeat sacrificium legis novæ); misericordia autem per se Deo placet, XIII, 369, 1; 587, 1.

II. SACRIFICII VETERIS LEGIS. 1. Eorum institutio, finis, conditiones. Sacrificia quibus de causis Deus instituit, II, 14, 1. Ea faciendi erant propter mandatum Domini, quid his intenderetur, X, 216, 1. Quare ea offerrentur Deo, X, 461, 2. Quomodo Deo placerent, II, 14, 2. Ea odorabatur Deus, XVIII, 650, 2. Cur deinde Deo non placerent, XI, 412, 1. In sacrificio cur victima Deo debeat immolari, II, 45, 2. Quomodo sacrificabantur liquida, quomodo solida, *ibid.* Octo animalia sacrificabantur, *ibid.* Sacrificiorum carnerum ritus, 19, 2. Sacrificia Hebræorum erant azyma, non fermentata, II, 18, 1; XIII, 369, 2. In sacrificiis cur exigat Deus hepar et renes, I, 761, 2. In sacrificiis cauda adoleri Deo iussa, quid significet, 703, 1. Quid adeps, *ibid.* In sacrificiis victimam elevare quam sit antiquus ritus, 703, 2. Sacrificia solum in templo Salomonis fieri poterant, non alibi, XVI, 360, 1. Ea in Sancto peragebantur, XVII, 275, 1; XIX, 436, 1. Sacrificium vespertinum erat matutino honorarius, XIX, 202, 1. Sacrificium vespertinum erat figura sacrificii crucis, *Psalm.* II, 429, 2.

2. Sacramentorum veteris legis vis et efficacia.

Sacrificia Judæorum vim suam habebant ex opere operantis, novæ legis ex opere operato, IX, 453, 2; X, 206, 2; 216, 1; 461, 2; XIII, 557, 2; 560, 2; 594, 2. Sacrificia veteris legis quatenus ab Eucharistico differunt quoad peccatorum expiationem, IX, 228, 1. Eorum et Christi sacrificii triplex differentia, XIX, 453, 1. Cælam reserare non poterant, 437, 1. Comparantur cum sacrificio crucis in dignitate, non in modo peccata expiandi, XVIII, 1, 2. Erant tantum protestationes quibus Judæi se aliud sacrificium expectare testabantur, XIX, 453, 1. Sacrificiis homicidium non expiabantur, XV, 162, 2. Sacrificia Aaronica an sint abominatio desolatorum, XIII, 131, 2. Sacrificia legis quomodo videntur sempiterna, XIX, 418, 1. Sacrificia multa veteris Testamenti Christum præsignificant, XII, 400, 1. Quibus sacrificiis præcis admodum si, Christus, XXI, 256, 2. Sacrificia omnia vetera, et cærenomia in Christi morte finem accepit, XIII, 430, 1, 2. Quare sacrificia Christus in Ecclesia non reinventi, XIX, 452, 2. De sacrificiis suis Judæi decem miracula referunt, fabulosa tamen, II, 29, 2. Sacrificiorum et aliarum functionum sacerdotalium sumptus solvebat populus apud Judæos, 60, 1.

3. Sacrificiorum veteris legis variæ species. Primo. *Sacrificiorum divisio*, II, 13, 2. Sacrificiorum tres species, 15, 1, 2. Sacrificia apud Judæos erant triplicia, IX, 253, 1; X, 214, 1; XVIII, 442, 2. Sacrificii tres species a Deo Judæis præscripte erant, XIII, 563, 2. Quod dicitur in Scriptura sacrificium sanctificationis, IX, 253, 1.

Secundo. *Sacrificium holocaustum quid sit, et unde dicatur*, II, 8, 2. In eo cremabatur tota victima, excepta pelle, 6, 4. Reliqui ritus oblationis ejus recensentur, *ibid.* Holocaustum bovum et avium quid tropologicè significet, *ibid.* (Quid holocaustum vituli et agni, quid turtoris et columbae, *ibid.*, 11, 1. Tropologia rituum holocausti exponitur, 6, 1; 9, 2. Holocausta ovium tropologicè sunt martyres, 10, 1. In eo cur avium vesica et plumæ abijciantur, 11, 2. Quid hoc mystice significet, *ibid.* In eo cur Deus ascellas confringi juberet, 12, 2. Quid hoc mystice significet, *ibid.*

Tertio. *Sacrificium pro peccato*. Sacrificii pro peccato pontificis quis ritus, II, 26, 2. Victima pro pontificis peccato tota extra castra cremabatur, *ibid.* Quamnam ejus rei literalis causa, *ibid.* Quamnam allegorica, 27, 1. Quamnam tropologica, *ibid.*, 2. Quamnam analogica, *ibid.* Secunda hostia pro peccato principis erat hircus, 28, 2. Quarta hostia pro peccato plebei erat capra, 29, 1. Hostiis pro peccato imponebatur sal, non vero thus neque libamina, *ibid.*, 2. Sacrificium pro peccato mystice significat penitentiam et compunctionem, 30, 1. Quid quod in hoc sacrificio offeratur pro peccato principis hircus, 29, 1. Quare pro peccato plebei capra, *ibid.* Sacrificium ovium, turtoris, columbae pro peccato quid tropologicè significet, 33, 1, C.

rebat hoc sacrificium oleo et quid hoc significet, 33, 2. Thuro etiam cerebat, et quae ejus rei significatio, *ibid.*

Quarto, *Sacrificii victimae pacificae quam sit.* II, 21, 1; X, 214, 1. Sacrificium pacificum qua de causa offerretur, IX, 252, 2. Dividebatur in tres partes; adeps ejus et sanguis Deo adolebatur, pectus et armus dexter sacrificanti cedebat, reliqua caro laico offerenti, *ibid.* Quid hoc mystice significet, II, 46, 1. Debebat haec victima esse bos, ovis, aut capra, non avis, 21, 2. Quid tropologicè haec victima significet, *ibid.* Quid allegorice et tropologicè adeps in hac victima designet, 22, 2. Quid renes tropologicè, *ibid.* Quid cauda ovis, 33, 1. Thurus etiam in hoc sacrificio adhibebatur, 34, 2. Victima pacifica debebat eodem die comedi, et quare, quidque hoc significet, 44, 2. Ritus immolationis hujus sacrificii, 45, 2.

Quinto, *Sacrificium iugo.* Sacrificium iugo cur et quale fuerit, I, 705, 2. Ejus ritus describitur, 706, 1. Sacrificium Christi in Eucharistia significat, *ibid.* Item Christum oblatum infantem in praesentatione, et eundem oblatum in cruce, *ibid.*, 2. In eo unus agnus mane, et unus vesperi quotidie immolabatur, II, 353, 2; X, 460, 2. Quare et quo ritu immolabatur, *ibid.* Is agnus debebat esse annulus, et immaculatus, et offerri cum libaminibus, *ibid.* et seq.

Sexto, *Sacrificium mincha.* Sacrificium mincha erat ex simila aut pane, II, 14, 1. Quibus de causis Deus illud instituerit, *ibid.* et seq. Fuit Eucharistiae typus, 15, 1. Fuit verum sacrificium, *ibid.* Cur mincha additum oleum, *ibid.*, 2. Imponebatur ei etiam thus, et quare, 16, 1. Erat triplex: cibani, sartaginis et craticulae, 17, 1. Carnem Christi in cruce fixam significat, *ibid.* Item Ecclesiam, *ibid.* Quid tropologicè in eo sacrificio significet cibanus, sartago et craticula, *ibid.* Item species minche erat oblatio spicarum, 19, 2.

Septimo, *Sacrificium festi expiationis.* II, 103, 1 et seq. In eo hircus pro peccato immolatus significat Christum patientem, et morientem in cruce, item immolatum, *ibid.*, 2. Item Barabbæ postpositum, *ibid.* Tropologicè quid tunc duo hirci significant, *ibid.*

Octavo, *Sacrificium zelotypiae.* II, 214, 1, 2.

III. SACRIFICIA GENTILIUM. — Sacrificia offerebant Gentiles cum arandum esset, cum metendum, cum vindemia oleanda, XIII, 400, 1. Sacrificium Gentiles sortibus addebant, ad idolum quod consuebant, conciliandum, XIV, 34, 2. Veterum fuit oblatio thuris, XIII, 274, 2. Sacrificiorum apud Romanos ritus, II, 13, 1.

IV. SACRIFICIUM NOVE LEGIS (Vide EUCHARISTIA QUATENUS SACRIFICIUM). Sacrificium verum et proprie dictum extat in Ecclesia Dei, *Psalm.* II, 256, 1, 2. Cur sacrificium Melchisedechi Paulus esse typus venerabilis Eucharistiae non dixerit, XIX, 397, 2. Sacrificium Christianorum est eu-

charisticum, aut spirituale, aut mentale, XIV, 546, 1. Sacrificium pro defunctis sanctum est ac pium quadrupliciter, IV, 554, 2.

V. SACRIFICIUM SPIRITUALE. — Decem sunt sacrificia spiritalia, XIX, 521, 2; XX, 93, 2. Sacrificium magis Deo acceptum, *Psalm.* I, 450, 2. Sacrificium laudis quale, *Job.* 481, 2. Purificationem praerquiri, 16, 2. Sacrificium laudis a Dei laude quomodo interoscatur, *Psalm.* I, 332, 1. Sacrificium laudis summam salutis complectitur, 334, 1, 2. Sacrificium mysticum animae quid sit, XIII, 354, 1. Sacrificium mysticum sunt qui partem tantum, holocaustum qui totam Deo offerunt, XII, 800, 1. Sacrificium triplex in elemosyna includitur, X, 216, 2. Sacrificia cur dicantur martyria, XIII, 42, 2.

SACRILEGIUM. Sacrilegium et sacrilegus quid sint, XVIII, 64, 2. Sacrilegi vocantur a sanctis Patribus clerici beneficia multa possidentes, XII, 741, 1, 2. Sacrilegi vindex acerrimus Deus, XVIII, 448, 1. Sacrilegium quomodo puniat Deus, XIII, 75, 2. Sacrilegia punita, III, 46, 2.

SADDAI. Saddai, hoc est mammeus dicitur Deus apud Hebraeos, VII, 473, 2; XXI, 133, 2. Saddai nomen Dei est, quia ipse abundat in omnibus bonis, XIV, 600, 1; XVI, 40, 1.

SADDUCEI. Sadducaei unde vocarentur, eorum dogmata, XV, 98, 2; XVII, 125, 1. Erant athei, XV, 98, 2. Erant quasi Judaeorum epicurei, XVII, 125, 1. Eorum quinque errores, 307, 2. Solum Pentateuchum recipiebant, Prophetas rejiciebant, XVI, 482, 2. Dei quoque potentiam et providentiam negabant, 431, 1. Negabant esse spiritus, XVI, 135, 2; XIX, 42, 2. Resurrectionem etiam negabant, XIX, 42, 2; XX, 473, 2. Negantes resurrectionem, Christo questionem inextricabilem (ut putabant) de illa proposuerant, XV, 480, 2. Contra eos scriptus est liber *Sapientiae* et liber II *Machab.* Horum haeresis tempore Christi viguit, et quomodo ipse vivens eam refutarit, XVII, 450, 2 et seq.

SADOC. In Sadoc et posteris ejus, amato Abiathar, transtulit Salomon sacerdotium et pontificatum, XII, 287, 2; 833, 1. Sadoc illustris fuit pontifex tempore Salomonis, 790, 2.

SECLARIS. 1° Saeculares caeli sunt in spiritualibus, *Job.* 452, 1. Qualis eorum amicitia, 792, 1. Saeculares in divitiis suam finem ultimum constituunt, XVIII, 432, 1. Quare saeculares multos religiosos in regno Dei praecedant, V, 398, 1 (Vide MUNDANI).

2° Saeculare subinde significat id quod cito transit, XIX, 320, 1. Saecularia regota quae sint, 283, 1. Quinam ea fugere debeant, *ibid.* (Vide MUNDANA).

SECOLUM. 1° Saeculum unde deducatur, XVII, 302, 1. Saeculum an recte a senio dicitur, XX, 302, 1.

2° Saeculum pro aeo et tempore decurrens

ruptum. Saeculum in Scriptura proprie significat aevum et tempus decurrens, sibi que succedens, et metonymice res quae illo saeculo et tempore existant, XIX, 332, 1. Quomodo saecula praesentia Deus, XVIII, 614, 1. Saeculorum mutationes et revolutiones unde norit Deus, X, 378, 1. Saeculorum varia divisio, XIX, 449, 1. Saeculum aureum, argenteum, aeneum et ferreum Gentilium describitur, XIII, 21, 2. Saeculum vetus praesenti non est praefendum, VII, 254, 1, 2. Saeculum Christi ultimum omnia priora consummat, XIX, 400, 2. Saeculum ultimum Antichristi quale sit futurum, VII, 253, 2 (Vide ETAS, TEMPE).

3° Saeculum pro eternitate acceptum. Saeculum, cum geminatur, absolutam aeternitatem denotat, XIX, 360, 2. Saeculum sanctum idem est quod beatum, ipsum describitur, IX, 492, 1 (Vide AETERNITAS).

4° Saeculum pro centum annorum duratione intellectum. Saecula omnia semper aliquos viros illustres habuere, X, 427, 1; 428, 2. Saeculis saepe sigillis videmus singula regna in aliam familiam aut gentem transferri, XIII, 86, 1.

5° Saeculum pro vita saeculari aut mundana. Saeculum hoc aestuans et tempestuosum est velut mare, et quilibet homo quasi navis, V, 27, 1; XIII, 438, 1. Saeculi via vel semita dicuntur via peccati et peccatorum, XII, 152, 1. Cur a propheta dicantur non trite, *ibid.* Saeculum cur dicitur nequam, XVIII, 517, 1. Ejus felicitates sunt dormitum somnia, 655, 1. Cur dicantur divites saeculi hujus, XIX, 265, 2. Saeculum quomodo Christus reformavit, XI, 236, 1, 2 (Vide MUNDUS).

SAGACITAS. Sagacitas est pars prudentiae, V, 350, 1.

SAGE. Sage plures sunt quam sagi, V, 350, 1. Feminae senes fiunt sage variis de causis, X, 369, 1. Quomodo agros sanent, X, 270, 1, 2. Sage quomodo per certas herbas et signa maleficii pueros et bestias occidant, IV, 293, 1. Sagis quomodo daemon imponat, XI, 397, 1.

SAGARES (S.). S. Sagaris an fuerit episcopus Laodicensis, cui scribit S. Joannes, XXI, 79, 2.

SAGENA. 1° Sagena quid proprie significet, XV, 334, 2. Sagitta est rete minus, XIV, 219, 1.

2° Sagena allegorice vocatur Belus, deus Chaldaeorum, XIV, 219, 1, 2. Item industria militaris et arma Nabuchodonosor, *ibid.* Quid sagena missae in mare similitudine innuere Dominus voluerit, XV, 334, 2.

SAGITTA. 1° Per sagittas quomodo veteres citinarent, et ita per eas Nabuchodonosor sortes quesivit, XIII, 343, 2.

2° Sagittae sunt verba Dei, *Psalm.* I, 294, 1. Sagittarum Christi efficaciam, XI, 582, 2.

Sagittae Domini quid et eorum effectus, *Psalm.* I, 240, 1, 2; 241, 1. Sagittae Dei sunt morbi et maguae tribulationes, XII, 386, 2; *Job.* 156, 2. Sagittae coelestes sunt fulmina, tonitrua, grandines et

lapides, XIV, 259, 1. Sagittae famis quae slat, XII, 544, 1. Sagittae duplices infligunt meretrices, amoris et doloris, V, 197, 2.

SAGITTARIUS. Sagittarii certo confligentes scopum aliqui recensentur, XII, 385, 2.

Sagittarius est nomen numismatis Persici, I, 391, 1.

SAL. 1° Salis etymon et generatio. Salis etymon, X, 316, 2; XV, 453, 2. Ex igne et aqua quomodo generetur, XV, 453, 1. Sal filia maris, XI, 350, 1. Fit ex aqua salsa, X, 409, 1. Quatuor constat elementis, XV, 454, 2. Sal aliud marinum, aliud terrestre, quod ex terra bituminis effoditur, XIV, 291, 2. Omnibus pene rebus mixtus inest sal, XII, 606, 2.

2° Salis proprietates. Sal miram habet naturam vix ulli alteri similem, X, 408, 2. Est natura balsamum, XII, 606, 2; XV, 453, 1. Ei pruna conseritur, X, 408, 2. Sitim excitat, sua aereidine mordicat et pungit, sicut et urit, XV, 433, 2. Sale aspersa terra sterilicit, XIV, 291, 2. Sterilitatem causat, quia terram exurit, X, 314, 1. Salem olim seminabant, cum aliquem locum desolare vellent, IV, 215, 1. Sal cum igne non convenit, IX, 264, 2. Salire igne quod sit, XV, 701, 1 et seqq. Sal conservat corpora et ea a corruptione praeservat, II, 19, 1; XV, 453, 2. Piscos a putrefactione conservat, XIV, 216, 1. Exstimulat ad venerem, X, 316, 2.

3° Salis usus. Sal est necessarium ciborum condimentum, XII, 606, 2. Est condimentum condimentorum, X, 316, 1. Quatenus ad vitam hominis necessarius, X, 316, 1. Sal notat convivium, quia in eo omnia sale conduntur ut sapiant, IV, 215, 1. Est cordivitalis, X, 316, 2. Cibus insipidum gratum reddit, XV, 453, 2. Cur veteres eum divinum vocarent, X, 316, 1; XVII, 50, 2. Sal dictus divinus et rebus divinis est amicitissimus, XII, 606, 2. Victimis Aaronicis adhibebatur, XVIII, 201, 2. Item panibus propositionis, XIX, 432, 2. Sal erat in omni sacrificio, et quare, II, 18, 2; X, 316, 2. Idem adhibetur in aqua lustrali, X, 316, 2. Adhiberi solebat in sancendis fratribus, et quid hoc significet, II, 19, 2. Hospitiibus primo solitum apponi, et quare, II, 19, 2; XVII, 50, 2. Saliri solent corpora infantium recens natorum, cur, XII, 606, 1, 2.

4° Salis proprietates figurativae. Sal mystice quid denotet, et quarum rerum sit symbolum, XV, 701, 1 et seqq. XVII, 50, 2. Sal baptismi quid sit, XII, 606, 2. Sal symbolum communionis, XIV, 291, 2. Sal adaptatur sacrificio eucharistico, XIV, 563, 1. Sal terrae sunt apostoli et praedicatoris, *ibid.* Sale quomodo verba condienda sunt, X, 64, 2. Sal vite est amicitia, VII, 114, 2. Sal symbolum est discretionis, II, 18, 2; X, 317, 2. Item sapientiae, gratiae et prudentiae, XV, 453, 1; XVIII, 201, 2; *Job.* 159, 2. Item doctrinae apostolicae, II, 19, 1. Item incorruptionis et aeternitatis, II, 19, 1; XIV, 563, 1.

SALACIA. Salacia dicta est a sale, X, 316, 1. Salactas mulierum, 9, 1, 2; 10, 1. Quae ejus causa, 9, 2. Salaces asinis cur comparantur, XI, 330, 1.

SALADINUS. Saladinus in Aegypto plurimos Christianos occidit, XXI, 349, 2. Saladinus moriens intereum suam in qua sepeliendus erat per castra de lancea suspensus circumferri jussit, XIX, 257, 1. Ejus praelara in morte vox deorum terrenarum vanitate, I, 538, 2.

SALAM. *Salam* significat retribuere, et pacificum esse, XX, 374, 1.

SALAMANDRA. Salamandram in igne vivere est fabula, I, 56, 1; II, 700, 2. Salamandra ignis consumitur, etsi non tam cito, VIII, 596, 1; XV, 99, 2.

Salamandra est amoris hieroglyphicum, V, 493, 2. Item innocentiae symbolum, 284, 2. Salamandra constantiae symbolum est, eamque pro insigui assumpsit Franciscus I, Galliae rex, XII, 442, 1.

SALAMINA. Salamina urbs Cypri, XVII, 277, 1.

SALARIA. Salaria via unde dicta sit, a sale nomen accepit, IV, 472, 2; XV, 153, 2.

SALARIIUM. Salarium dictum est a sale, IV, 215, 1. Salarium et stipendium militare dictum a sale, IV, 472, 2.

SALATHIEL. Salathiel an fuerit binomius, XIV, 318, 2. An fuerit Zorobabels pater, an avus, an pater ejusdem adoptivus, *ibid.* Mortuus est in Babylone, 319, 1. Salathiel Lucae in Christi genealogia alius est a Salathiel et Matthaei, XVI, 98, 1.

SALÉM. Salem eadem est quae Jerusalem, et unde dicta, XIX, 408, 1.

SALETHUS. Salethus Crotoniensium princeps, commissio adulterii vivus in ignem insiliit, V, 476, 2.

SALU. Selli sacerdotes Meritis, III, 457, 2.

SALIM. Salim erat locus baptismi Joannis, quod illic essent multae aquae, XVI, 348, 1.

SALISBURGUM. Salisburgi princeps opes suas ex sale colligi, IV, 465, 1.

SALIUNCA. Salinca quae sit herba, et unde dicatur, XI, 654, 2. Ejus proprietates et potentia, *ibid.*

SALIVA. Saliva vox unde derivetur, XVI, 459, 2. Saliva quam sit medica, *ibid.* Saliva Christi vivifica erat, XV, 693, 2; 696, 1. Saliva natorum in festo conversionis S. Pauli anguim morsibus medetur, juxta Alanum Copum, XVIII, 14, 1.

2. Saliva symbola, XV, 459, 2. Saliva quid mystice, *Job*, 198, 2.

SALIX. Salices in Babylonia abundant, XI, 495, 1.

2. Salices esse dicuntur Ecclesia et justi, XI, 540, 2. Salix praematurae incrementi symbolum, V, 585, 2.

SALMANA. Salmana Medianitarum princeps a Gedeone caesus, XIII, 423, 2.

SALMANASAR. Salmanasar an sit Sargon qui

Assyriam vastavit, XI, 322, 1; 2. Salmanasser rex Assyriae defectionem Israelitarum tam a Deo quam a se nilus est, et viulos et populum in Assyriam abduxit, XIII, 416, 1. Quae anno decem tribus captivitas in Assyriam abduxerit, IV, 267, 1, 2; 269, 1; XI, 225, 2, 425, 2.

SALOME mater Machabeorum. Salome mater Machabeorum fuit fortis mulier, VI, 489, 2.

SALOME uxor Zebedaei. Salome et mater filiorum Zebedaei est eadem, XV, 337, 1. Fuit soror Jacobi Minoris, XV, 337, 2; XVI, 97, 1. Et consobrina Christi, XV, 337, 2. Duos filios habuit, Joannem et Jacobum Majorem, XVI, 97, 1. Astabat cruci Domini, XV, 638, 2. Inde domum rediit, 641, 2.

SALOME filia Herodiadis. Salome saltatrix, Herodiadis filia, mira a Deo punita, XV, 694, 2.

SALOMON. Salomonis nomina. Salomon unde dictus, X, 492, 2; XIX, 357, 2; 409, 1. Salomon id est pacificus, et quare, III, 484, 1. Salomonis pacifici nomen a variis principibus sua lingua mutatum, 548, 2. Alio nomine vocatur Iedidia, 484, 2. Et nomen Jusu Dei inditum fuit, X, 493, 1. Fuit trinomius, V, 1, 1. Cur vocetur hebraice *Cohélet*, id est *concionatrix*, VII, 10, 1. Vocatur *Congregans* et filius *Vomentis*, VI, 418, 2; 419, 1, 2. Cur se *Lammelev* vocat, 478, 1, 2. Cur vocetur *tenellus patris*, V, 405, 1.

2. *Salomonis ortus, temperamentum, indoles.* Salomon fuit Bethsabe primogenitus ex Davide, VI, 480, 2. Conceptus est statim post mortem infantis ex adulterio nati, III, 484, 1. Quomodo vocetur unigenitus, V, 105, 1. Videtur fuisse primogenitus, 107, 1. Filius fuit penitentiae, ideoque a parentibus unice dilectus, *ibid.* Fuit Bethsabe filius votorum, VI, 480, 2. Item filius orationum, 481, 1. Fuit matri unice dilectus, V, 107, 1. Fuit quasi peculum Dei et ab eo adhuc puer dilectus, VI, 478, 1. Ejus forma, III, 616, 2; 617, 1. Fuit corpore delicato, et optimo temperamento; fuit docilis et flexilis, V, 105, 2. Fuit haeres regni, 107, 1. Qua aetate floruerit et vixerit, 4, 2; 466, 1, 2.

3. *Salomonis regnum.* An Salomon fuerit moriente patre puer, V, 105, 1. Est a Deo electus rex, accepit a Deo sapientiam, VI, 478, 1. Quo aetatis anno ad regnum evehctus sit, 244, 1. Jurens, id est duodecimo aetatis anno regnare cepit, XIX, 232, 1. Juxta alios anno aetatis suae vigesimo inivit regnum, III, 547, 2; VIII, 488, 2. Regnavit vivente patre, III, 547, 2. Salomon his unctus fuit, 548, 2. Secunda Salomonis unctio publica fuit, IV, 140, 1, 2. Cur duxerit filiam Pharaonis, III, 556, 1, 2. In eo non peccavit, *ibid.*, 2. An prima nuptiarum nocte in causa fuerit ut sacrificium nativum agno serius sit oblatum, VI, 479, 1. Ejus pietas auspiciis regnum, III, 558, 2. Salomon initio quam religioni et cultui divino fuerit addictus, XII, 372, 1, 2. Somnium in quo sapientiam accepit

probabiliter fuit naturale, III, 558, 2 et seq. Sed divinum fuisse et testasi etiam est probabile, 559, 1, 2. Est immissus Salomoni per angelum, 560, 1. Quare id factum nocte, *ibid.* Quando iudicium in causa meretricum fecerit, X, 500, 1. Simulate, non serio dividi infantem mandavit, III, 563, 2. Parci Salomoni conditionate, 549, 1. Juste eum postea occidit, 554, 1. Salomon non auctoritate sua sed Dei, Abiathar a pontificatu amovit, *ibid.*, 2. Pontificatum posteris Phinees restituit, X, 465, 1. Salomon dedit Hiram urbium Galilaeae usumfructum, dominium autem dare non poterat, III, 601, 1. Omnes opes expendit in fabricam, *ibid.*, 2. Palmyram munuit, *ibid.* Omnes Chanaanos tributarios fecit, nec peccavit non occidendo, *ibid.* Quando instruxerit classem pro colligendo auro, 602, 1. Ex Ophir, id est India Orientali, aurum habuit, *ibid.* Regina Saba ex eo filium concepit, 706, 1. An in insula Coo equos generosos emerit, XVII, 378, 1. Ejus equorum copia a peccato excusatur, III, 567, 2.

4. *Salomonis gloria, magnificentia, opes, divitia.* Salomon rex magnus, III, 569, 1. Fortitudine justitiae regni solium firmavit, V, 496, 2. Regnavit in pace, et late imperium suum propagavit, X, 493, 1; 494, 1. Plenam cum omnibus vicinis, tam inimicis quam amicis, pacem habuit, ideoque suis fuit charus, 494, 1. Ejus gloria et simul humilitas, 494, 2. Gloria tanta ei data ob virtutem, ut eam alii emularentur, III, 610, 2. Ejus magnificentia in numero, opibus, fortitudine militum, et famulorum, V, 433, 1. Ejus opes et divitiae, III, 607, 2; X, 495, 1. Dilior fuit omnibus monarchis, VII, 99, 2. Cur dictus sit *Alkum*, VI, 465, 1. Superavit omnes omnino reges gloria et divitiis, III, 561, 2. Unde suas opes coaequivaverit, VII, 400, 1, 2. Aurum ei allatum, III, 607, 1, 2. Ejus thronus eburneus, 608, 1, 2. Ejus thronus duobus leonibus stipatus mystice explicatur, IV, 347, 1. De solio ejus fabula, 361, 1. Paupertatem et nimias opes deprecatur, VI, 431, 2; 439, 2.

5. *Salomon templum Deo aedificat.* Quare Deo templum aedificavit, non David pater, XIX, 357, 1. Salomon fecit novum altare thymiamatis, mense panum propositionis et candelabrum pro templo, III, 578, 2. Salomon omnia vasa tabernaculi reposuit, et nova alia fecit pro templo praeter arcam, 593, 1, 2. Quinque candelabra pro templo fabricavit, *ibid.*, 2. Duplices Cherubinos fecit, priores ad arcam, alteros ad altare thymiamatis, utrinque dispositos, XII, 495, 2. Hi quales essent, et quomodo dispositi, *ibid.* *Vide ANIMA, QUAEUS.* Salomonis porticus in templo quae dicuntur, XVII, 118, 1; 149, 2. Salomon quam porticum templo adiecit, XVI, 477, 2 et seq. Salomon facie ad templum versa orat, III, 597, 2. Ejus pietas a principibus imitanda, *ibid.* Utrumque genua exit in oratione, 598, 2. Excusatur a peccato piura aetaria in templo fabricans, 599, 2.

6. *Salomonis sapientia.* Salomon fuit sapiens X, 493, 1. Idque pene a puero, *ibid.* Quanta ei fuerit sapientia a Deo indita, 493, 1; 558, 2. Ejus sapientia initio regni, VI, 451, 2. Fuit sapientium omnium magister et princeps, V, 1, 1. Ejus sapientia et scientia, 4, 2 et seq. Fuit divina, 6, 1. Ejus sapientia redundavit a spiritu, VI, 419, 2 et seq. Sapientior et praestantior fuit puer se sene, VII, 183, 2. Sapientia Salomonis scientias naturales, mysteria fidei, donum prophetiae, etc. comprehendit, III, 561, 1. Adamo, David, etc., fuit sapientior, *ibid.*, 2. Non tamen beata Virgine et apostolis in mysteriis fidei, *ibid.* Nescivit quid de Matre Dei, VII, 278, 2. Fuit vere propheta, V, 3, 2; VI, 421, 2; 453, 1. Et Deo plenus, VI, 421, 2. Deum incarnandum praevideit, V, 44, 2. Nulla dogmata a gentilibus philosophis hausit, V, 5, 2 et seq. Ejus dogmata secuti sunt posterius sapientiales, 7, 2. Per sapientiam factus est regum maximus et gloriosissimus, 216, 2. Secreta naturae et rerum proprietates occultas, eas maxime quae sub terra latent, aperit, X, 493, 2. Ob parabolas factus est celebris, 493, 2; 494, 1. Longe lateque nomen ejus divulgatum est, *ibid.* Salomon sapientissimus Moysen imitatus est, IV, 505, 2. Salomon quam potenter instituit piam aliquam formulam ejiciendi daemones, quando non, IV, 298, 1. An ei vere ascribantur exorcismi daemum per radicem *barsam*, *ibid.* Salomonis exorcismi an magici et quando ab eo compositi, XVII, 352, 2. Salomon an alchimista fuerit, VIII, 469, 2. Non est alchimiae inventor, V, 88, 2. Salomon an anulum fatalem sapientiae habuerit, XIV, 348, 2. Academiam in arce Sionis et in atrio templi sui erexit, X, 566, 2. An ipsemet in ea sapientiam sit professus, V, 266, 1, 2. Et quoti anno regni sui: in ea parabolas et proverbia sua dictavit, *ibid.*, 2. Quo sensu se stultissimum virorum dixerit, VI, 422, 2; XIX, 487, 1. Ejus humilis modestia, VI, 422, 1. Prae Christo fuit insipiens, IX, 658, 2.

7. *Salomonis scripta.* Tres ejus libri, V, 1, 1. Salomonis librorum distinctio, VII, 3, 1. Quo ordine libros suos scripserit, V, 2, 2. Cum *Proverbia* scripsit, spiritum prophetiae habuit, 2, 1, 2. An ea dictavit tantum, an vero conscripserit et digesserit, 2, 2. Ipsius sunt omnia quae libro *Proverborum* continentur, *ibid.* Fuit auctor libri *Proverborum*, ideoque ei suum nomen praefigit, quare primus inter omnes scriptores sacros, et quare, 4, 2; 15, 1. Cur se Davidis filium vocet, 15, 1. Cur hoc obscuro orationis genere usus sit, 45, 2 et seq. Videtur sua proverbia diebus festis ad populum esse concionatus, 20, 1. In iis nunc patris, nunc paedagogi personam induit, 31, 2. Lectorem et auditorem suum subinde inter docendum compellat et excitat, VI, 161, 2. Doctrinam suam commendat, 162, 165. Quot parabolas dictavit, multe earum perierunt, 251, 1. Ipse esse scriptor aut saltem dictavit, 352, 1. An etiam uli-

morum duorum capitulum *Proverborum* sit auctor. 417, 1. 2. Matrem suam deprecatur, et describit sub mulieris fortis typo. 488, 1 (*Vide PROVERBIA*).

Salomon auctor libri dicti *Ecclesiastes*, VII, 1, 2. Ille cur *Ecclesiastes* dicatur, 2, 1; 9, 1, 2. Quare se regem Jerusalem vocet, 11, 2. Cur de se in tertia persona loquatur, 16, 2. Cur de tempore agat, 128, 1. Cur vix illum hominem per omnia rectum se invenisse dicat, 276, 1 (*Vide Ecclesiastes*).

Salomon rex an auctor *Ecclesiasticus*, IX, 17, 1. Cur is et tribuatur, 18, 1. Plurima scripsit quae non sunt auctori, *ibid.* An Vetus Testamentum syriaco verti jusserit, 22, 2. Sola ethica praecepta posteris tradidit, 6, 1. Idque per breves gnomas, 29, 2. Apologis gaudet, 26, 2. Salomonis libri de plantis, etc. sublatis per Ezechiam, secundum Anastasium Nicaenum, IV, 72, 2.

8° *Salomonis libidine, concubitus et idololatria*, X, 495, 2 et seq. Quatenus haec in eo fuerint venialia, quatenus mortalia, 496, 1. Bonam juventutem senex maculavit, 482, 1; 496, 1. Ejus vinolentiam et mulierositatem mater Bethsabee praevitit, VI, 479, 2. Quot uxores habuerit, VIII, 149, 1, 2. Peccavit mulieres Chanaanicas ducendo et gentiles non proselytas, III, 612, 1. Alienigenis copulatus regnum perdidit, VI, 481, 2. Salomon quod mulierem amoribus fuerit implicatus, fortasse a matre adultera hausit, XIII, 285, 1. 2. Ejus fama in infamiam versa, III, 610, 2. Lapsus ejus in sex scelera, 612, 1. Vere coluit idola ut suis concubinis morem gereret, *ibid.*, 2. Quomodo semen suum profanarit, X, 497, 1. An filios Molocho immolaverit, affirmant aliqui, III, 612, 2 et seq. Bacchum coluit, 613, 1. Causa fuit ut idololatria in Israele grassaretur, X, 497, 2. Salomonis excaecatio, III, 616, 2.

9° *Salomonis mors, an penitenterit et salvus sit*. An post lapsum in idololatriam penitentiam egerit, VI, 248, 2; VII, 65, 1; XIX, 487, 1. Salomon an salvatus sit, dubium, cur, X, 497, 1 et seq.; 498, 1; XI, 307, 1. Ipsum esse damnatum quorundam sententia, III, 465, 2. Salomonem damnatum alii aiunt, alii negant, 613, 2. Revelatio S. Mechilidis de Salomonis salute, X, 498, 1. Nuper e purgatorio liberatum dixit Romae quidam concionator, ex revelatione mulieri facta, III, 614, 1. Non tam diu vixit quam ceteri propter libidinem, 485, 2. Ejus epitaphium, 616, 1. Ejus ignominia post mortem, X, 498, 1. Ejus peccata fuere causa ut regnum Israel divideretur, *ibid.* et 2. In filio suo Roboamo punitus fuit, 499, 2. Salomonis thronus quomodo dicatur sempiternus, III, 463, 1. Ejus regnum in posteris ad quatuor annorum centurias propagatum, XIX, 357, 1.

10° *Salomon in quo typus Christi fuit*. Salomon rex ut nomine, ita reipsa pacificus fuit typus Christi, VI, 479, 1; X, 496, 1; XIV, 122, 1; XIX, 357, 2; 409, 1. Salomon typum Christi gerebat, *Psalm.* I, 46, 5, in *titul.*; *Psalm.* II, 383, 2; 384, 1. Quomodo Christum representat, VII, 9, 2; 11, 2. *Salomon pacificus aedificans templum typus est*

Christi Ecclesiam fidelium extruens, III, 463, 1; 484, 2. Unctus in Gihon Christum pacem nostram significat, 548, 1, 2. Ducens Aegyptium Christum sibi despensantem Ecclesiam praesignat, 557, 1. Ejus regni felicitas Ecclesiae typus, 566, 1. Sedens in throno Christum iudicem praefigurat, 608, 1, 2. Gloria Salomonis idea gloria aeterna, 610, 2.

SALOMON (Rabbi). R. Salomon inter rabbinos celebris est, V, 12, 2. Ejus error quod tribus Simeon sortem non habuerit ut reliqua tribus, III, 93, 1. Ejus fabella de pisce masculo et femina Jonanam devorante, XIV, 40, 2. Est fabulator, III, 440, 1.

SALONIUS. Fuere duo Salonijs nomine, unus Beda anterior, alter posterior, V, 338, 2. Salonijs an fuerit filius Eucherii Lugdunensis, 12, 1. In *Proverbia* scripsit, *ibid.* E venerabili Beda multa transcripsit, 338, 2.

SALTARE. SALTATIO. 1° Saltant Christiani in Syria, in solemnitatibus, III, 457, 2. Item Hispani et Indi coram venerabili Sacramento, *ibid.* Saltationes lascivae damnabiles, I, 572, 1.

2° Saltatio mystica quaenam sit, XV, 288, 2.

SALTATRIX. Saltatrices olim conviviis adhibebantur, XV, 689, 2. Illecebrosae sunt, IX, 280, 2.

SALTUS pro sylvia acceptus. Saltus Carmeli quid sit, XI, 466, 2. Saltus agri meridiani Jerusalem est, XII, 650, 2.

SALTUS pro actione salendi. 1° Saltus inconditus Baalitarum instar amentium, III, 649, 2.

2° Saltus Joannis in utero an fuerit naturalis, animalis, an rationalis, XVI, 29, 2. Rationalem fuisse probatur, *ibid.* Ille saltum filiae Herodias adumbrabat, 31, 2 et seq. Saltus Domini quis sit locus, juxta Nazareth, 106, 2 et seq. Saltus Christi plures, VII, 573, 2.

SALUS. 1° *Vocis salus variae acceptiones*. Salus metonymice capitur pro victoria, IV, 425, 2; XI, 711, 2. Hebraeis omne beneficium et bonum significat, IV, 432, 3. Salus nonnunquam pro splendore et munditie accipitur, XIV, 606, 2. Salus punica lingua tria significat, XX, 14, 1.

2° *Salus pro salute*. Salus in salutatione apprecata quid significet, XX, 14, 1. Qualem salutem appetat turba Christo Jerusalem ingredienti, XV, 461, 2 et seq.

3° *Salus temporalis*. Salus Israeli ab uno ex fratribus Machabeis praedicta, IV, 533, 1. Salus corporis non contingit homini sine auxilio Dei, *Psalm.* I, 197, 1. Salus hominum vana, *Job*, 166, 1. Salutem civium prodit, qui hostes captos vel capiendos dimittit, IV, 544, 2 et seq.

4° *Salus aeterna*. Primo. *Quid sit salus et quomodo*. Salus est justitia completa, XVIII, 178, 2. *Corde creditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salutem*. Salus duplex a Christo nobis allata, 178, 1. Salus duplex est, una inchoata per gratiam, altera completa per gloriam, 24, 2. Salus afferenda

per Christum fuit olim a patribus promissa, XVI, 42, 1. Salus triplex est: prima, corporis; secunda, animae; dum convertitur a peccato ad justitiam; tertia, animae, cum aeternam salutem adipiscitur, XX, 371, 1. Salutem corporis et animae Evangelio operatur, XVIII, 46, 1: *Non enim erubescio Evangelium, virtus enim Dei est in salutem omni credenti*.

Secundo. *Salus quanti sit momenti et quam necessaria*. Salus animae in omni statu et officio consideranda, V, 441, 1: *Sapientia callidis est intelligere viam suam; et imprudentia stultorum errans*. Salus cullibet summo sitenda est, XVI, 426, 1: *In novissimo autem die magno festivitatis stabat Jesus, et clamabat, dicens: Si quis sitit, veniat ad me, et bibat*. Salus animae pudore potior est, IX, 460, 2: *Pro anima tua ne confundaris dicere verum*. Spes salutis est galea militis christiani, VIII, 682, 1: *Et galeam salutis assumit*. Ad salutem vocandi sunt omnes, etiam pauperes, XVI, 199, 1: *Invocavitur paterfamilias, dixit servo suo: Exi cito in plateas et vicus civitatis, dixit pauperes, ac detiles, et caecos, et claudos, introduc huc*. De nullius saluto quamvis caeci et perversi, desperandum est, *ibid.*

Tertio. *Quomodo salutem adipisci possimus*. Nemo salutem solis naturae viribus adipisci potest, XVIII, 280, 2: *Quis enim te discernit? Quid autem habes quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriaris quasi non accepisti?* Salutis initium est a praesentatione Dei gratia, non a libero arbitrio, V, 242, 2 et seq.: *Qui me invenit, invenit vitam, et habet salutem a Domino*; 480, 2: *Hominiis est preparare, et Domini gubernare linguam*. Salus animae nemini datur nisi praeviente, comitante, subsequente gratia Dei, *Psalm.* I, 198, 1: *Salus tantummodo ex Deo quomodo sit*, XII, 457, 1 et seq.: *Perditione tua, Israel, tantummodo in me auxilium tuum*. Ad salutem requiritur gratia tu dominica, et voluntas quasi famula gratiae obsequens, IX, 679, 2. Obtingit non ex sola fide sed operibus, XVIII, 178, 1. Quomodo tamen eam S. Paulus fidei tribuat, XVIII, 21, 2; 23, 1 et seq. Ad salutem arcta via est et angusta, XV, 209, 2: *Intra pro angustam portam: quia lata porta, et spatiosa via est quae ducit ad perditionem, et multi sunt qui intrant per eam. Quam angusta porta, et arcta via est quae ducit ad vitam, et pauci sunt qui inveniunt eam!* *Psalm.* II, 279, 1. Salutis aeternae consequentiae optima ratio, XI, 578, 1: *Haecc dicit Dominus redemptor tuus Sanctus Israel: Ego Dominus Deus tuus docens te utilia, gubernans te in via qua ambulas. Salus justitiae individue inhaeret, XVII, 331, 2. Salutem concupiscere non sufficit, *Psalm.* II, 334, 1: *Concupivi salutare tuum, Domine, et lex tua meditatio mea est*. Pro ea quidlibet faciendum, XX, 119, 1. Est procuranda nobis hoc brevi vite tempore, XVIII, 313, 2. Salutis assequendae quae sint signa, XX, 423, 1, 2. Salutis*

peccatoris quod sit initium, *Psalm.* I, 258, 4, 5. Salus in nobis operatur tolerantiam in genere causae finalis, XVIII, 421, 2: *Sive tribulamur, pro vestra exhortatione et salute, quae operatur tolerantiam earundem passionum quas et nos patimur*. Cur de salute in hac vita certi esse non possimus, 136, 1: *Ipsae Spiritus testimonium reddunt spiritui nostro quod sumus filii Dei*. Quam de sua salute certi viri perfectiores, 134, 2. Salus animae revelatur statim a morte et in iudicio universalis, XX, 247, 2 et seq.: *Qui in virtute Dei custodimini per fidem in salutem paratam revelari in tempore novissimo*.

Quarto. *Salus proximi procuranda*. Salus proximi martyrio preferenda est, XIX, 146, 2. Salus peccatorum Dei cibus est, XVI, 241, 2: *Adducite vitulum saginatum, et occidite, et manducemus, et epulemur, quia hic filius mortuus erat, et revivit; perierat, et inventus est*. Ad aliorum salutem procurandam Christus animam perfectam quatuor stimulus urget, VIII, 101, 1: *Vox dilecti mei pulsantis: Aperi mihi, soror mea, amica mea, columba mea, immaculata mea*. Pro salute animae inimici Christianus vitam exponat, XVI, 565, 2: *Majorem hanc dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat quod pro amicis suis*.

SALUTARE DEI. Salutare Dei idem est quod Salutare, XVI, 74, 1, 2.

SALUTARI. SALUTATIO. SALUTATOR. 1° Salutaribet mane deos suos Gentiles, quasi eos dormientes prima luce excitaret, XII, 582, 2. Salutantes Hebraei pacem apprecabantur, XV, 264, 1, 2 (*Vide Pax*). Salutatio Hebraeorum erat: *Pax vobis*, XVIII, 43, 1; 685, 2; XX, 13, 2. Item salutatio Christi, XVIII, 43, 1; 685, 2. Salutatio apostolica et Christi quae fuerit, XXI, 17, 1. Salutatio Christi et apostolorum ex ritu Hebraeorum erat: *Pax vobis*, XIV, 445, 1. Salutationem proximum suis inhibet Dominus, XVI, 146, 2. Salutatio apostolorum et sanctorum est efficax et realis, XVII, 30, 1; 145, 1. Salutationes Pauli non tantum benevolentiae signa erant, sed et causa benedictionis et gratiae, XVIII, 43, 1. Salutationes sanctorum sunt ambiendae, sunt tacite preces, *ibid.*

2° Salutatio angeli beatam Virginem turbabat, cur, 19, 1, 2. Haec ad incarnationis mysterium in ipsa peragendum dirigebat, *ibid.* Salutatio beatae Virginis ad Joannem potissimum dirigebat, 29, 1.

3° Salutandi amici sunt, IX, 592, 1. Salutantes sunt resalandi, X, 360, 1. Inno primo salutandi, *ibid.*, 2. Salutante non salutante se laudabile est, et humilitatem spirat, XVI, 29, 1. Salutatio repulsa quomodo ad salutantem redeat, XV, 264, 2. Iuimicos oportet salutare, XV, 176, 2. In salutationibus varia potest esse ambitio, 489, 2. Salutationes matutine clientum prorsus erant in usu, VI, 343, 2. Salutator antelucanus impertitus est, X, 369, 2. Salutatores qui morbos halitus sanant, non tolerandi, XVII, 437, 1.

SALUTATIO ANGELICA. Salutatio angelica reiterata beata Virgini gratissima est V. 310. 2. Salutatioes angelice sunt velut rose mystice. X. 308. 2.

SALVARE. 1° Quid sit proprie salvare. XIX. 65. 2. *Nostra autem conversatio in cælis est, unde etiam Salvatorem expectamus hominum nostrum Jesum Christum. Salvare magis est quam creare.* 29. 1. Salvare Deus vult omnes. XVIII. 170. 2; XIX. 196. 1. *Omnes homines vult solvere fieri, et ad agnitionem veritatis venire (Vide Deus. cap. III. art. ut. § IX). Salvator nemo nisi per Evangelium.* XIII. 512. 2. *Et erit: omnis qui invocaverit nomen Domini, salvus erit; quia in monte Sion, et in Jerusalem erit salvatio, sicut dicit Dominus, et in residuis, quos Dominus occiderit. Salvandi triplici motivo ad bene agenda inducentur.* XVI. 209. 4.

2° Salvandi paucissimi. XI. 307. 1. *Et erit sicut congregans in messe quod restiterit, et brachium ejus spicas legit; et erit sicut quærens spicas in valle Haphaim. Et relinquetur in eo sicut racemus, et sicut excussio oleæ duarum vel trium olivarum in summitate rami, sive quatuor aut quinque in cacuminibus ejus fructus ejus, dicit Dominus Deus Israel;* XIV. 141. 4. *Væ mihi, quia factus sum sicut qui colligit in autumno racemus videns: non est botrus ad comedendum, præconius flos desideravi anima mea. Perit sanctus de terra, et rectus in hominibus non est;* 523. 1. *Et erunt in omni terra, dicit Dominus, partēs duæ in ea dispergentur, et deficiēt; et tertia pars relinquetur in ea;* XX. 116. 2. *Judicium enim sine misericordia, illi qui non fecit misericordiam; supereritat autem misericordia judicium;* 118. 1; 340. 1. *Qui increduli fuerunt aliquando, quando expectabant Dei patientiam in diebus Noe, cum fabricaretur arca, in qua pauci, id est, octo anime salve facte sunt per arcam. Quod et vos nunc similis formæ salvos facit baptisma.* XXI. 170. 1. 2; 243. 1. *Et cauda ejus (draconis) trahebat tertiam partem stellarum, et misit eas in terram. Salvator homo difficillime, etiam catholicus.* XX. 117. 2 et seq. Salvandorum paucitas terribilibus exemplis docetur. II. 266. 2. *Locutusque est quibusdam ad Moysen et Aaron dicens: Usq; quæ multitudo hæc pressima murmurat contra me? querelas filiorum Israel audivi. Dic ergo eis: Viro ego, ut Dominus, sicut locuti estis audente me, sic faciam vobis. In solitudine hæc jacebant cadavera vestra. Omnes qui numerati estis a viginti annis et supra, et mirum erat contra me, non intrabitis terram, super quam levavi manum meam ut habitare vos facerem, præter Caleb filium Jephone, et Josue filium Nun. Salvandorum ex catholicis quanta multitudo.* XXI. 358. 1 (Vide BARNABÆ, EPICT.).

SALVATIO. Salvatio Judæorum a captivitate Babylonica fuit umbra salvatoris quam stultus

Christus, XIV. 14. 2. Salvatio hominum sive salus, sunt Dei equi et quadrigæ, 238. 1 (Vide SACUS).

SALVATOR. Salvator proprie quomodo dicitur Christus, et quare. XIX. 55. 2; 333. 2. Salvatoris fontes quinque. XI. 274. 1. 2 (Vide JESUS CHRISTUS, cap. VIII. art. 1).

SALVE REGINA. *Salve Regina* a quonam compositum, VII. 477. 2.

SALVIANUS. Salvianus episcoporum vocatur magister, XIV. 500. 1.

SALVIUS (S.). S. Salvius cur ad vitam redire jussus, VII. 226. 2. Vita redditus ut Ecclesie prodesset, XX. 604. 2. Ad vitam a morte rediens quid de celesti gloria narravit, III. 647. 2; XXI. 384. 1. 2.

SALVUS. Salvum esse in Scriptura semper denotat incolumem et felicem esse, XVIII. 270. 2.

SALVUS CONDUCTUS. Salvum conductum patitur Nehemias ab Artaxerxe et impetrat, cur, IV. 234. 1.

SAMARIA. Samariæ situs, unde sic dicta, XVI. 334. 1. 2. Samariæ urbis descriptio, situs, elogium, XVII. 194. 2. Samaria urbs in monte Somer adificata est, indeque et urbs, et ab ea utpote metropoli, tota regio dicta est Samaria, XIII. 386. 1; 562. 1. In modum coronæ admirabili edificiorum superbia constructa est, XI. 392. 4. 2. Samaria fit urbs regia per Anri, III. 637. 1. Samaria erat caput regni Israel. XII. 618. 1. Per eam denotatur Israelitæ 621. 1. Samariæ nomine cur vocentur decem tribus, XIII. 220. 2. Samaria cur vocetur *virgo Israel* ab Amos, XIII. 578. 2. Cur vocetur *plaga vel angulus leatuli*, 563. 2. Vocatur *enigmatice* a Michæa, Aphra, Sappir, Saanan, XIV. 74. 2. Samaria idola Assyriorum et Ægyptiorum coluit, XII. 668. 1. Ejus incolæ cum idolis colebant quoque Deum verum, eique inde sacrificabant, cur, XIII. 397. 2. Ejus excidium causæ, XI. 238. 1. 2. Quomodo in acervum lapidum convertenda dicitur, XIV. 67. 2. Ab Assyriis vastata est, XII. 668. 2. Multi ejus incolæ post urbis excidium, ut se salvarent, in Ægyptum fugerunt et ibidem mortui sunt, XIII. 398. 4. Ejus restitutionem quomodo promittit Deus, 644. 1. Eam Herodes Ascalonia a fundamentis instauravit, et muro firmissimo circumdedit, eamque in honorem Augusti Sebasteni vocavit, XIII. 386. 1; 562. 1; XVII. 194. 2.

Samaria prima Christi fidem suscepit, et in eo primo floruit Ecclesia, XII. 222. 1.

SAMARITANA. Vide JESUS CHRISTUS, cap. V. art. 1, § III. n° 7.

SAMARITÆ, SAMARITANI. 1° Samaritanorum origo et religio, XVI. 357. 2. Non erant ex Jacob oriundi: cur stulti vocentur, X. 547. 2. Erant partim Judæi, partim Gentiles, XVI. 452. 1. Samariæ cur Gentium nomine vocentur, XIV. 300. 4. 2. Unde eorum a Judæis schisma ortum habuerit, X. 547. 2; XVI. 452. 2. Schisma a Judæis fecerunt, ideoque templum in monte Garizim exerunt, 14

405. 1; XVI. 185. 2. In eo Deum adorabant, XVI. 141. 4. Cum Deo vero idola colebant, IX. 104. 2; XVIII. 435. 2. Samaritanorum stolidi et stulti idololatria, IV. 70. 2. Eorum inconstantia, *ibid.* Samaritani erant Judæis exosi, et quasi schismatici et heretici, XVI. 151. 1 et seq.; 234. 2; 335. 2; 360. 2 et seq.; 452. 2. Quare essent Israelitis infesti: quare dicuntur non esse digni gentis nomine, X. 547. 2. Samaritas perpetuos Judæorum hostes cur Judæi noluerint habere socios in templi reedificatione, IV. 213. 1. Cambysis consilia corruerunt ut templi fabricam impedirent, *ibid.*, 2; 214. 1. Cur fabricam templi impedirent, XIV. 320. 1. Sunt typos inertiæ, X. 548. 2. Horum nonnulli, rebellantes Romanis, a Pilato in monte Garizim inter sacrificandum sunt occisi, XVI. 185. 1. 2.

2° Cur Samaritanos adire Christus suos veteret, XVI. 354. 1. Cur hi post Judæos ad fidem sint vocati, XVIII. 593. 1. Samaritani Sichemenses stultum ad Christum sunt conversi, XVI. 365. 1. Samaritanorum Christus salutem esuriebat, *ibid.* Bido apud eos mansit, 367. 1. Conversi sunt ad Christum, 367. 1. 2. Cur Christus dictus sit Samaritanus a Phariseis, XVI. 452. 1. Et id ipse se audire dissimulabat, *ibid.*, 2. Samaritarum hæresis fuit non esse Spiritum sanctum, XVII. 197. 2.

Samaritani itinerantis in vulnerum misericordia, XVI. 452. 1. 2.

Samaritanus leprosus a Christo curatus gratam se exhibuit, XVI. 234. 4. Ellicoit etiam actum contritionis, et factus est Christi discipulus, *ibid.*, 2.

SAMBUCA. Sambuca etymon, VII. 401. 2. Sambuca quod genus instrumenti esset, XII. 39. 2.

SAMBUCUS. Sambucus inter arbores infelices nomenclator, hinc ex ea Romæ olim quotannis canes suspendebantur, et cur, XVII. 68. 2.

SAMECH. Samech et Sin litteræ æquipollent, XIII. 600. 2.

SANGAR. Sangar tertius Israelis judex, III. 430. 2. Per se solus sexenta percussit, III. 431. 1. Fuit Christi typos, *ibid.*, 2.

SANIUS. Sania vasa quæ dicantur, XI. 553. 2. *Sanius flores*, quis diceretur locus in Samo, XII. 552. 2.

SAMOSATENI. Samosateni quam Eunomium hæresiarum aversarentur, XX. 636. 2.

SAMOTHRACIA. Samothracia unde dicta sit, XVII. 309. 2.

SAMSON. Samson Danita, III. 192. 1. Samson unde dicitur, XIV. 608. 1. Hebraice idem quod parvus sol, XI. 547. 2. Unde etiam sol fuit Hebraice, *ibid.* Nomen instincto Dei accepit, ejusque etymon, III. 195. 2. An in utero matris fuerit sanctus, XV. 59. 1. Samson a pueritia destinatus vindex populi et Israelis liberator, III. 192. 1; IX. 73. 1. 2. A puero consecratus Nazareus, XIX. 403. 2. Fuit Nazareus tripliciter, non autem in

utero sanctificatus, III. 193. 1. Dispensante Deo Philistinum duxit, 198. 1. Primus actus fortitudinis fuit leonis occisio, III. 198. 2. XIV. 487. 4. Juste triginta Ascalonitas occidit, III. 202. 2. Mortuorum corpora tangendo non peccavit contra leges Nazareatus, *ibid.* Ejus calliditas, 204. 4. Binis vulpibus singulas faces alligavit, *ibid.*, 2. Ab hoc ejus factio vulpinalia Gentium, *ibid.* Illustre dedit justitiae legalis exemplum, 206. 4. In eum irruit Spiritus Domini cum prelium esset aggressurus, XVIII. 133. 2. A Deo confortatus fuit, dum occidit mille Philistheos, ut et maxilla, III. 206. 4. 2. Non arroganter, sed gratias Deo agens cecinit carmen, 207. 1. Per fornicationem non perdidit fortitudinem, quæ erat gratia gratis dato, 209. 1. Dalila ejus uxor juxta quosdam, 210. 1. Verius ejus concubina fuit, *ibid.* Fortitudo ei data cum pacto Nazareatus, 211. 2; 212. 1. Inebriatum a Dalila multi affirmant, alii negant, 212. 1. Per suam Daliam effeminatus fuit et spoliatus fortitudo, IV. 560. 1. Samson suum secretum prodendo Dalilæ, robur amisit, V. 136. 1. Samsonis a Dalila profuit mystica expositio, XI. 161. 1. Juste in oculis quibus peccaverat, punitus fuit, III. 213. 1. Samson illustrius impatiens, *Job*, 397. 2. Dominus in qua Philistæis oppressit, erat templum Dagon, III. 214. 2. Concussis columinis cur domum everterit, IV. 443. 2. Se occidendo non peccavit, III. 215. 1. Nec physice nec moraliter se occidit, *ibid.* Indirecte se occidendo, fortiter egi et pro culpis satisfecit, *ibid.* Non tamen fuit martyr, *ibid.*, 2. An sit salvatus, X. 498. 1. Samsonem in Herculum Gentes transformarunt, III. 215. 2. XIV. 627. 2. Samsonis elogia, III. 216. 2 et seq. Fuit figura Christi, III. 192. 2; 209. 2; 214. 2; XIV. 608. 1. Fuit typos ejus velationis in passione, III. 213. 1. Christi morientis, 214. 2; 216. 2. Christi a sepulchro clauso prodentis et resurgentis, III. 209. 4; XV. 618. 1.

SAMUEL. 1° Samuelis etymon, III. 261. 1; X. 476. 1; XVI. 34. 2. Samuel dictus quasi postulatus et impetratus a Deo, VI. 470. 1. Samuel ex tribu Levi, non ex Ephraim oriundus, III. 257. 1. Fuit a Deo dilectus a teneris annis, X. 476. 1. Samuel a puero consecratur Nazareus, X. 480. 2; 481. 1; XIX. 303. 2. Totam vitam in templo servavit, III. 263. 2. Non tenebatur voto matris, *ibid.*, 2. Ejus ephod lineum vesti levitica, non sacerdotalis, 276. 2. Ejus sanctitas inter improbos, 277. 1. Per obedientiam prophetiam meruit, 282. 2. Prophetia in eo resuscitata est, X. 476. 2. In virtutibus crescit, III. 284. 2. Omnia evadunt quæ praedicti, *ibid.*, et 285. 1. Sappir et Dominus in Silo apparuit, *ibid.*, 2.

2° Fuit iudicem Israel ultimus, X. 476. 1. Regiam potestatem in Israel instituit, *ibid.*, 2. Reges Saul et David unxit et consecravit, *ibid.* Judicariam potestatem retinuit regnante Saule, III. 302. 2. Filios suos fecit iudices, sed non ex carnali affectu

304. 4. Propter peccata filiorum, ut Ielli, non puni- tus fuit, *ibid.* Adest Sauti contra Naas pugna- turo, 322. 2. Quasi se abdicat principatu, 325. 1. Ejus sanctus laboribus accelerata, *ibid.* Ipse et Moyses ex omnibus sanctis veteris legis pro ini- micis orant, 329. 2. Charitatis speculum pro inimicis orans, *ibid.* Separat se a Sautle, et cum ad poenitentiam flectat, 339. 1. Ex zelo Agag occi- dit, 362. 2. Post hæc non amplius Sautle invisit; eum tamen vivit, *ibid.* Sautle luget quem timet æterna vita privandum, 363. 4. Ejus charitas, *ibid.*, 2. Præstet prophetantibus in Naioth, 388. 1.

3. Varia Samuelis elogia, X, 480. 2; 481. 1. Quanti apud Deum esset meriti, 481. 2. Fuit velut ns terrenus Israelis, 476. 1. Populum sancte et integre rexit, 477. 1. Munus prophetico fideliter obivit, nullius odium veritus, *ibid.*, 2. Fuit in ver- bis suis fidelis, *ibid.* Fuit a Deo luce divina illu- stratus, *ibid.* Vidit angelum Dei vicarium, *ibid.* Fuit invictus debellator hostium, et populi propugator, 478. 2. Fuit zelator populi Israelis zelo- sissimus, XII, 424. 2. Populi fuit apud Deum mediator, XIII, 414. 1. Est propheta fidelium testium Dei, 441. 1. Non fuit summus pontifex, III, 280. 1. Idea perfecti iudicis fuit, 302. 1. Ejus in iudicando integritas, Job, 614. 2. Nullum a quoquam in iudicando munus accepit, X, 479. 1. Integritatis exemplum dat populo, III, 326. 2. Fuit typus Christi, III, 257. 2; 476. 1; XVI, 34. 2.

4. Vixit Samuel septuaginta et septem annis, III, 303. 1. Quando mortuus incertum, 414. 1. Populi erga eum amor, *ibid.* An jam mortuus vere Sauti apparuerit, X, 479. 2 et seqq. Quid Sauti et Israeli prænuntiavit, 480. 1. Pythonissæ incantationem prævenit, *ibid.* Vere suscitatus fuit, non tamen per Pythonissam, sed per Deum eam præveni- entem, 425. 1. Mortem parem Sauti predictus, non eundem statum post mortem, *ibid.* 2. Ejus ossium translatio sub Arcadio imperatore, 414. 1.

SAMUS. Samus insula et vasa Samia quæ sint, XVII, 365. 2.

SANAAN. Sanaan accipi potest vel ut nomen proprium urbium, vel ut appellativum significans exitum, XIV, 73. 4. 2.

SANABALLAT. Sanaballat Horonites alius a Sa- naballat socero Manassis, primi pontificis Samari- tanorum, IV, 234. 2; 261. 2. Sanaballat cum Sa- maritæ templi restaurationem impediens mons magnus an bene dicitur, XIV, 401. 4.

SANABALLAT socer Manassis. Sanaballat templum in Garizim construxit, et quare, X, 567. 2.

SANARE. Sanati a Christo corporaliter, etiam spiritualiter ab eo sunt sanati, XV, 239. 1.

SANCHEZ. Sanchez suspicio de origine Jether improbatum, III, 507. 1.

SANCHEUS. Sanchez major Navarra rex templi immunitatem violans stringendo venabulum in aprum qui eo confugerat, penas dedit, II, 385. 2.

SANCTIFICARE, SANCTIFICATIO. 1. *Varis* vocis sanctificare acceptiones. Sanctificare quid significet, XII, 14. 2. Sanctificare passim in Scrip- tura accipitur pro offerre, I, 703. 2. Sanctifica- re rem sanctam offerre sumitur, vel etiam pro rem sanctam ostendere, IV, 259. 1. 2. Sanctificare subinde idem est quod separare a profano, et di- care Deo, X, 472. 4; XIII, 487. 2. Idem est quod consecrare, 220. 1. Sanctificare per antiphrasim pro polluere capitur interdum, XI, 353. 2. Sanctifi- care idem est etiam quod indicare et proclamare, XIII, 520. 2. Sanctificatio pro sanctuario aliquando ponitur in Scriptura, Psalm. II, 154. 1.

2. Sanctificari Deus in Scriptura quid sit, XII, 772. 2. Sanctificatio vel sanctitas Dei est octuplex, XIV, 376. 2 et seq. Sanctificatur Deus proprie in sanctis, X, 234. 1. Sanctificandi Deum infinito duplex modus, XV, 486. 2. Sanctificationem nomi- nis Dei quamnam in Oratione Dominica petamus, XV, 487. 1 et seqq.

3. Sanctificatus est Filius Dei a Deo Patre, XVI, 484. 1. Quomodo pro apostolis se Christus sanctifi- cavit, XVI, 599. 1. 2.

4. Sanctificatio hominum. Deus semper sibi alio- quos ex reliqua turba sanctificavit, X, 171. 2. Sanctificans et sanctificatus debent esse ejusdem nature, XVIII, 372. 1. Sanctificatio est opusnum Spiritus sancti opus, XX, 239. 2. Sanctificati na- multi in utero matris, XII, 45. 1. 2.

Sanctificatio Judæorum varia erat, 374. 2. Sancti- ficatio Judæorum in abstinencia et jejunijs sita erat, XIV, 439. 2. Sanctificatio modica cur Juda futura dicitur, XII, 583. 2. Sanctificatio legalis et cæremonialis legis veteris quæ diceretur, XIV, 344. 2.

5. Sanctificatio rerum. Quomodo sanctificatur jejunium, XIII, 487. 2; XIV, 439. 2. Quid sit sanc- tificare Evangelium, XVIII, 238. 2 et seq.

SANCTIMONIALIS. Sanctimoniales cur sint longævæ et vegetæ, V, 549. 1. Sanctimoniales quædam demonem ex emergence ejectione, ei in porcum intrare permisit, XXI, 436. 1. Sanctimoniales quædam sibi oculos effudit, quos ad adolescentem ama- sium misit, ut amplius ipsi esse essent scandalo, IV, 275. 4; VI, 528. 2; VIII, 29. 2.

SANCTIO. Sanctiones et leges Dei vocantur jus- titiæ et justificationes, cur, IV, 415. 2.

SANCTITAS. I. SANCTITAS IN DEO. — Sanctitas in Deo quid sit, X, 472. 1. Sanctitas Dei vocatur ejus attributa, XV, 486. 1. 2. Sanctitas nobilissimum Dei attributum, III, 266. 2. Ea inter omnia ejus attributa est colenda et adoranda, X, 490. 2 (*Vide DEUS*, cap. III, art. III, § IV, SANCTITAS).

II. SANCTITAS CHRISTI. — Sanctitas Christi quanta fuerit, XVI, 24. 1. Sanctitas Christi, 508, 1 (*Vide JE- SUS CHRISTUS*, cap. III, § IV, DE GRATIA SANCTIFICANTE, SEU JUSTITIA CREATA ANIMÆ CHRISTI).

III. SANCTITAS IN HOMINIBUS. — 4. Sanctitas

proprie quid sit et in quo consistat. Sanctitatis etymon et proprietates, XVIII, 642. 2; Renova- mini autem spiritu mentis vestrae, et induite no- vum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia et sanctitate veritatis; XIX, 427. 2; Hæc est enim voluntas Dei sanctificatio vestra. Sanctitas proprie quid sit, XX, 94. 2; Religio munda et immaculata apud Deum et Patrem hæc est: Vi- silare pupillos et viduas in tribulatione eorum, et immaculatum se custodire ab hoc saeculo. Vera sanctitas in quo consistat, et in quibus rebus sita sit, X, 14. 2; Lucerna splendens super candelabrum sanctum, et species faciei super altarem sta- bilem; XIII, 418. 1; XX, 566. 1 et seqq.: Omnis qui habet hanc spem in eo, sanctificat se, sicut et ille sanctus est, XXI, 412. 2. Sanctitas plena et universalis quæ sit, XX, 261. 2 et seqq.: Secun- dum eum qui vocavit vos Sanctum, et ipsi in omni conversatione sancti sitis. Sanctitas perfecta in tribus consistit, XI, 627. 1. 2. Sanctitas consi- stit in conformitate cum lege æterna, quæ est in mente Dei, XIV, 214. 1: Mundi sunt oculi tui, ne videas malum; XVI, 489. 2 et seqq.: Fiat volun- tatis tua, sicut in celo et in terra. Sanctitas consi- stit in charitate, in amore et unione cum Deo per affectum, VII, 344. 2; IX, 96. 2: Sustine susten- tationes Dei: conjugere Deo et sustine, ut crescat in nobissimo vita tua, X, 472. 1; XIV, 214. 1. Item in puritate animi aliena ab omni labe peccati, X, 472. 1; XX, 261. 1. Sanctitas antipathiam ha- bet cum iniquitate, III, 645. 2. Sanctitas capitur pro puritate et castitate, XIX, 427. 2; 503. 1: Pacem sequimini cum omnibus, et sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum. Sanctitas omne pec- catum execratur, XIV, 213. Cuivis peccato oppo- nitur, XIX, 503. 1. Sanctitas animæ et sapientia sibi coherent, IX, 154. 2: Qui servavit et (sapientie) obsequentes erunt sancto, et eos qui diligunt illam, diliget Deus. Cur vocetur sapientia, X, 29. 1: Homo sanctus in sapientia manet sicut sol; nam stultus ut luna mutatur. Ipsa jungenda est sapientie, XXI, 223. 2. Ea in mansuetudine consistit, XVI, 39. 2. Et in pace animi, IX, 433. 1. Sancti- tatis animæ sunt virtutes quælibet, XX, 413. 4. Sanctitate et justitia significatur omne officium virtutis a Decalogo præscriptum, XVI, 48. 1: Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati, serviamus illi. In sanctitate et justitia co- eram ipso omnibus diebus nostris. Sanctitas justitiæ, et corporis, et rerum inter se differunt, X, 96. 1. 2: Salus animæ in sanctitate justitiæ, melior est omni auro et argento; et corpus calidum, quam census immensus. Ea cum sanitate retineri potest, *ibid.* Sanctitas et sanitas Adæ, VII, 71. 2. Sancti- tatis experimentum quale, Job, 70. 2: In omnibus non peccavit Job labijs suis. Sanctitas vera est immutabilis, X, 32. 2. Apud solos christianos reperitur, XIX, 3. 1: Paulus et Timotheus, servi Jesu Christi, omnibus sanctis in Christo Jesu.

Sanctitatem fingunt hereticæ, et turpiter in sua lege vivunt, XIX, 300. 4: Habentes speciem qui- dem pietatis, virtutem autem ejus abnegantes.

Sanctitas etiam pro sanctuario accipitur, X, 490. 2 et seqq.; 492. 2.

Sanctitas Evangelij quanta, XV, 47. 4 (*Vide EVANGELIUM*).

2. Sanctitalis figuræ et symbola. Sanctitas lu- cerna representatur, VI, 71. 1. Sanctitatis et lucis magna consensio, Job, 15. 2. Melle denotatur, VI, 229. 1. Sanctitatis symbolum est linum, XII, 834. 4. Sanctitas immaculata per equos albos mystice de- notatur, XIV, 528. 2.

3. Sanctitalis origo et fons. Sanctitatis omnia tum create, tum increata fons est Spiritus sanctus, XVII, 87. 2. Sanctitas Christi causa est nos- tra, XX, 407. 2: Simon Petrus servus et apostolus Jesu Christi, iis qui coequaliter nobiscum sortiti sunt fidem in justitia Dei nostri, et Salva- toris Jesu Christi. Sanctitas mera est gratia, X, 237. 2. Sanctitatis primorum fidelium quæ fuerit causa, XVII, 105. 1 (*Vide GRATIA, JUSTIFICATIO*).

4. Sanctitalis excellentia et fructus. Primo. Sanctitalis excellentia, quanta sit ejus dignitas et pretium apud Deum; IX, 458. 1. 2: Melior est enim unus timens Deum, quam mille filii impij; et utile est mori sine filiis, quam relinquere filios impios. Sanctitas est fons religionis, quod ejus munus, quamque id monus amplum sit, IX, 76. 4; Timor Domini, scientia religiositas. Sanctitalis subtilitas, utilitas, gloria, delicia, XII, 834. 4. Sanctitas opibus multis præstat, V, 492. 4: Melius est parum cum justitia, quam multi fructus cum iniquitate. Ea quanti a nobis faciendi sit, XX, 340. 1.

Secundo. Sanctitalis variis fructus. Sanctitas appetitum totaliter quietat, IX, 653. 2: Spiritus enim meus super mel dulcis, et hereditas mea super mel et favum. Est causa lætitiæ, X, 105. 2: Misereere animæ tuæ placens Deo, et contine: congrega cor tuum in sanctitate ejus, et tristiti- am longe expelle a te. Sanctitalis fructus est pax animæ et gaudium in Spiritu sancto, et contra, iniquitatis fructus est perturbatio, XI, 673. 2. Sancti- tatis totum est asylum, VI, 168. 1. Est quasi galea, *ibid.* Animam corroborat, X, 45. 2: Fundamenta æterna super petram solidam, et mandata Dei in corde mulieris sanctæ. Roborat justos et impios percellit, V, 309. 1: Fortitudo simplicitis via Do- mini; et pavor his qui operantur malum. Sancti- tatis vim etiam impii expavescent, XVII, 406. 4. Erant autem perseverantes in doctrina apostolo- rum, et communicatione fractionis panis et ora- tionibus. Fiebat autem omni animæ timor, multa quoque prodigia et signa per apostolos in Jeru- salem Reban, et metus erat magnus in universis. Sanctitas facit hominem ad omnia interitum, XX, 334. 1: Sed et si quid patimini propter justitiam, beati. Timorem autem eorum non timeritis, et

non conturbemini. Sanctitatis duo sunt partus, oratio et devotio, IX, 74, 2. Sanctitas offerentis victimam Deo acceptam reddit, X, 218, 1; 219, 1: Oblatio iusti impingit altare, et odor suavitatis est in conspectu Altissimi. Sacrificium iusti acceptum est, et memoriam eius non obliviscetur Dominus. Sanctitas bonum consilium suggerere solet, X, 257, 1, 2: Anima viri sancti enituit aliquando vera, quam septem circumspectores sedentes in ecclesio ad speculandum. Senectutem mire condecorat, V, 514, 1, 2: Corona dignitatis senectus, quæ in viis iustitiæ reperietur. Sanctitas fidelium quam sit toti orbi utilis, XII, 434, 1.

Sanctitas vite magna est dispositio ad divina oracula accipienda, et cur, XIII, 227, 1, 2. Sanctitas prævia optima est dispositio ad prædicandum fidelibus, XII, 15, 2: Priusquam te formarem in utero, novi te: et antequam exires de vulva, sanctificavi te, et prophetam in Gentibus dedi te. Sanctitas propria optimum animarum convertendarum adiuvalium, XX, 228, 1. Sanctitas robusta animas convertit, XXI, 72, 2: Ecce dedi coram te osium apertum, quod nemo potest claudere: quia modicum habes virtutem, et servasti verbum meum, et non negasti nomen meum. Sanctitas quam homines allicit, XIV, 448, 2: In diebus illis in quibus apprehendent decem homines ex omnibus linguis gentium, et apprehendent fimbriam viri Judæi, dicentes: Ibius vobiscum; audivimus enim quantum Deus vobiscum est. Sanctitas doctorum in discipulorum sanctitate patet, IX, 360, 1: Ante mortem ne laudes hominem quenquam, quoniam in filiis suis agnoscitur vir.

Quæ sit via ad sanctitatem recta, VI, 492, 2; IX, 342, 1. Sanctitatem Dei quomodo imitari possumus, XVI, 39, 2; 40, 1. Sanctitas facilis est, VI, 222, 1. Omnibus rebus, temporibus et personis se accommodat, 230, 1: Comede, fili mi, mel, quia bonum est, et favum dulcissimum gutturi tuo: sic et doctrina sapientia animæ tuæ, quam cum inveneris, habebis in novissimis spem, et spes tua non peribit. Sanctitas Christi triplex nobis data est, XVI, 598, 1: Sanctifica eos in veritate, sermo tuus veritas est. Sanctitatem per beatam Virginem nos accipere Christus voluit, IX, 618, 1. Sanctitatis divitiis tribulatione continguntur ne perant, Job, 330, 2: Lampas contempta apud cogitationes dicitur, parata ad tempus statutum. In sanctitate semper nos proficere oportet, IX, 109, 1: Qui timet Dominum, præparabunt corda sua, et in conspectu illius sanctificabunt animas suas; XXI, 64, 2: Qui iustus est, justificetur adhuc: et sanctus, sanctificetur adhuc. Sanctitas animi non amittitur, si per vim corpus violetur, sed corporis totiusque hominis sanctitas amittitur, violata animi sanctitate, etiam corpore intacto, XIII, 483, 1. Vide JUSTITIA, SANCTUS.

SANCTIUS. Sanctius, Hispania rex, a S. Petro

monitus Aldephonsum fratrem, quem vincetum habebat, liberum dimisit, XII, 266, 1.

SANCTUARIUM. Sanctuarium quid, Psalm. II, 104, 2. Sanctuarium Judæorum tres partes habebat, XII, 556, 2. Sanctuarium Hierosolymorum quando ingressæ sint gentes alienigenæ, illudque profanarint, XII, 360, 1. (Vide SANCTUM, TABERNACULUM, TEMPLUM).

Sanctuarii et Sancti descriptio mystica, XII, 845, 1, 2. Sanctuarium Dei mysticum ut quis adeat, tres obices remove debet, II, 226, 1.

SANCTULUS (S.). S. Sanctulus presbyter pænem operariis multiplicavit, XV, 342, 2. Pro captivo diacono se vadem et captivum Longobardis obtulit et morti se exposuit, XII, 265, 2, 1: XVI, 566, 1.

SANCTUM, SANCTUM SANCTORUM. 1º Sanctum in templo erat locus solum sacerdotum: quid in eo agerent, XVI, 477, 2; XIX, 436, 1, 2. Sanctum ingredi laicis non licebat, XV, 300, 1. Unde id non intravit Christus, quia non erat sacerdos leviticus, XV, 464, 1; XVI, 477, 2.

Sanctum fuit typus sæculi, XIX, 431, 1. Item Ecclesie, 406, 2; 423, 2; 436, 1, 2. Sanctum seculare quid sit, XIX, 430, 2.

2º Sanctum sanctorum erat in altiore loco montis Sion, XVI, 243, 1, 2. Magna erat ejus veneratio, XIX, 436, 2. Sanctum sanctorum vocabatur aedes, IV, 433, 1, 2. Erat id quadratum, XII, 806, 2. In eo nulla erat fenestra, et quare, II, 102, 4, 2. In Sancto et Sancto sanctorum quænam collocata fuerint, IV, 433, 1, 2. Nullus id ingrediebatur nisi summus Pontifex, et quando, ac Moses, II, 101, 1, 2. In Sancta sanctorum quando aliquis extra ordinem ingredi posset, XX, 8, 1, 2. In eis beata Virgo non habitavit, *ibid.*, 2. An beata Virgo et S. Jacobus Minor Sanctorum sanctorum fuerint ingressi, II, 101, 2.

Sancta sanctorum lampadi candelabri assimulantur, XIV, 399, 1. Sancta sanctorum dicuntur carnes sanctissime: Domino immolate, XII, 817, 2 et seq. Sanctum sanctorum mundum supramundum representat, 805, 1. Dicitur adytum, domus animæ et oraculum, unde, 807, 1. Sancta sanctorum locum bestorum in celo regnantium significat, I, 662, 1; XII, 805, 1; XIX, 406, 2 et seqq. 433, 2; 431, 4; 436, 4, 2 et seq., XXI, 489, 2, 292. (Vide TABERNACULUM, TEMPLUM).

SANCTUM pro re sancta. Sancta cur dicitur cælestis Jerusalem, XIII, 525, 1. Sancta David fidelis, quæ, XI, 631, 1. Sancta quomodo vocentur bona nobis a Deo collata, XII, 615, 1. Sancta sancto et congruo loco sunt asservanda, XII, 847, 2 et seq. Sancta canibus non sunt danda, VI, 182, 2 et seq. Sancta sanctis olim ante communionem præco inculmabat, XVIII, 370, 1. Sanctum caput interdum pro re magna et eximia, XII, 14, 2.

SANCTUS, I. SANCTI IN TERRA. 1º Sanctus quæ

proprie sit, XX, 261, 1: Secundum eum qui vocavit vos sanctum, et ipsi in omni conversatione sancti sitis. Sanctum quid proprie sit Latinis, XXI, 112, 1; 292, 2. Sanctus qualis sit vox, significat purum, religiosum, venerabile et firmum, II, 422, 1: Eritis mihi sancti, quia sanctus ego sum Dominus. Sanctus est aliquando idem quod castus, X, 41, 2: Gratia super gratiam, mulier sancta et pudor sua: XIX, 127, 2: Ille est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra, ut abstineatis vos a fornicatione. Illic aliquando opponitur impuro, aliquando profano, XVIII, 201, 1: Obsecro illosque vos fratres, per misericordiam Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, Deo placentem. Sanctus etiam pro fidei accipitur, X, 11, 2. Sancti appellari possunt fideles et iusti, Psalm. II, 69, 2: Custodi animam meam, quoniam sanctus sum: saluum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te. Sanctus et perfectus quis proprie sit, XIV, 214, 1. Sanctum tria faciunt, XX, 566, 2: Et omnis qui habet hanc spem in eo, sanctificat se, sicut et ille sanctus est. Sancti quales, Job, 148, 1, 2. Sanctus fit alius a seipso qui fuit, XV, 375, 1: Tunc Jesus dixit discipulis suis: Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me. Sanctum facit virtus, non miracula, X, 426, 2: Laudemus vitas gloriosas, et parentes nostros in generatione sua. In Scriptura, sancti vocantur homines et viri Dei, XIX, 260, 2: Tu autem, o homo Dei, hæc fuge: seclare vero justitiam, pietatem, fidem, charitatem, patientiam, mansuetudinem. Sanctus est christianus, cur, XI, 147, 2: Et erit: Omnis qui relictus fuerit in Sion, et residuus in Jerusalem, sanctus vocabitur, omnis qui scriptus est in vita in Jerusalem. Omnes christiani olim vocati sancti, XVIII, 249, 1: Paulus vocatus Apostolus Jesu Christi per voluntatem Dei, Ecclesia Dei, quæ est Corinthi, sanctificatis in Christo Jesu, vocatis sanctis. Sanctus nemo est nisi christianus, XIX, 3, 1: Paulus et Timotheus, servi Jesu Christi, omnibus sanctis in Christo Jesu, qui sunt Philippis, cum episcopis et diaconibus. Omnes Ecclesie ministri etiam sancti dicebantur, XVIII, 31, 2. Quomodo se minimum sanctorum dicat Paulus, 612, 1: Mihi omnium sanctorum minimo data est gratia hæc in Gentibus evangelizare investigabiles divitias Christi. Sancti viri descriptio graphica, XIV, 466, 1, 2: Et salvabit eos Dominus Deus eorum in die illa, ut gregem populi sui: quia lapides sancti elevabuntur super terram ejus. Sancti multi parva fuerunt statura, XVI, 247, 1. Olim officia exerceere, XIX, 479, 1.

Sanctorum alii sunt eminentes, alii communes, X, 170, 2. Sanctorum merita non sunt æqualia, XII, 124, 2. Sanctorum sunt et fuere varii spiritus, XX, 41, 2.

Sancti Veteris Testamenti ob fidem in Christum

tebantur ad Novum Testamentum pertinuerunt,

XIV, 97, 2. Quomodo dicantur fuisse Christiani XX, 254, 1: De qua salute æquiverunt atque scrutati sunt Propheta, qui de futura in vobis gratia prophetaverunt, servantes in quod, vel quale tempus significaret in eis Spiritus sanctus, præmittens eas qui in Christo sunt passiones et posteriores glorias. Sancti omnes Veteris Testamenti videre et audire Messiam cupierunt, XY, 322, 2: Amen quippe dico vobis, quia multi Propheta et iusti cupierunt videre quæ videtis, et non viderunt; et audire quæ auditis, et non audierunt, Sancti Veteris Testamenti quod certamen habuerint, XIX, 261, 2. Beata: Virginis sanctitate præluserunt, V, 229, 1, 2. Sancti præci mortui in pace, X, 438, 1 et seq.: Corpora ipsorum generatione sunt in pace, et nomen eorum vivit in generationem et generationem. Expectant resurrectionem, *ibid.*, 2. In limbo pro suis orabant in genere, XII, 125, 1. Unde novissent in limbo qui in terra ageretur, *ibid.* Multi eorum una cum Christo resurgere resurrexerunt, XIX, 492, 2. Sancti Veteris Testamenti qui per viginti quatuor seniores Apocalypseo representati, XXI, 99, 2 et seq.

2º Sancti a puero, aliquando ab utero ad sanctitatem designati. Sancti sunt causa finalis universi, IX, 618, 1. Sancti sunt creati ut enarrant miracula Dei, X, 376, 2: Nonne Dominus fecit sanctos enarrare omnia miracula sua, quæ confirmavit Dominus omnipotens stabilitis in gloria sua? Sanctos Deus educit ex vulva, Job, 288, 1. Eorum multi per miraculum geniti fuere, XVI, 8, 2. Sancti illustres a puero designantur et desinantur ad magna, XII, 43, 1, 2: Et factum est verbum Domini ad me dicens: Priusquam te formarem in utero, novi te: et antequam exires de vulva, sanctificavi te, et prophetam in Gentibus dedi te. Eorum nonnulli timorem Dei habuerunt ab utero, IX, 72, 2; 73, 1: Initium sapientia timor Domini, et cum fidelibus in vulva coneretur est. Semper a puero capere et operam virtuti dedit, V, 105, 2: Audite, filii, disciplinam patris, et attendite scilicet prudentiam. Bonum donum tribuam vobis, legem meam ne derelinquatis. Nam et ego filius sui patris mei, tenellus et unigenitus eorum matris meæ: et docebat me, atque dicebat: Suscipiat verba mea cor tuum, custodi præcepta mea, et voces. Sancta somnare signum est sanctitatis, X, 195, 1.

3º Eorum sanctitatis principium, origo et fons, et exempla. Sancti sunt mirum Dei opus, IX, 504, 1. Sunt creaturae Dei, X, 237, 2: Da testimonium hi qui ab initio creature tuæ sunt. Sunt germen Christi, XII, 745, 1: Et suscitabo eis germen novitatum; et non erunt ultra immuniti fame in terra, neque portabunt ultra opprobrium gentium. Omnem suam gratiam a Christo accipiunt, XVI, 310, 1, 2: Vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti a Patre, plenum gratiæ et veritatis. Omnes suum lumen fidei et gratiæ a Christo

SACELLUM. Sacellum Romae dictum; *Dominus quo vadis?* XVI, 537. 1. Sacellum Romae extra portam S. Sebastiani in cuius rei memoriam erectum, XVII, 431. 1.

SACER. Sacra praestant, XII, 842, 4. SACER capitur etiam pro *exerendo*, XIII, 533, 4. Sacrorum cultus cur dicitur oratus, X, 544, 1. Sacra a sacris tractanda, XIII, 75, 2. Sacra non sunt in usus profanos convertenda, VI, 78, 2; XII, 835, 1; 847, 2. Sacra vasa quando liceat distrahere, IV, 53, 2. Sacra res sacrilegium non tuentur, sed puniunt, III, 287, 1, 2.

Sacra Gentilium erant impura, XVIII, 54, 1. Sacra cur neglexerit Iudaei post reditum o captivitate Babylonica, XIV, 558, 1. Sacra cohors qua dicebatur Thebis, XVIII, 464, 1.

SACERDOS. I. SACERDOS IN GENERE. — Sacerdos *os Domini dictus*, Job, 478, 1. Sacerdotis nomine intelligitur princeps, XI, 719, 2; 720, 1. Olim principes erant, Job, 291, 1. Sacerdos, altare et sacrificium sunt correlativa, XIV, 561, 2; XXI, 356, 2. Sacerdotes habuit omnis respublica et gens, XX, 283, 2.

II. SACERDOTES LEGIS MOISAE. — 1. Sacerdos *summus* (Vide PONTIEX). Sacerdotis summi vestimenti ritus, I, 675, 1. Ejus vestium causa, *ibid.* Prima ejus vestis erat ephod, 676, 1. Scandala erat rationale, 679, 1. Rationale describitur, *ibid.* et seq. Tertia vestis erat tunica hyacinthina, et ejus descriptio, 675, 2; 691, 1. Quarta ejus vestis erat tunica linea, 684, 1. Ejus descriptio, *ibid.* Quinta ejus vestis erat zona, quae erat duplex, ejusque descriptio, *ibid.*, 2. Sexta ejus vestis erat tiara, 695, 2. Ejus descriptio, *ibid.* Ei erat affixa lamina aurea, 693, 2. Brevis vestium harum tropologia, 692, 1. Quomodo in ejus veste erat totus mundus, *ibid.* Sacerdos summus *Urim et Thummim indutus* mystice Christum representabat, VI, 210, 2.

2. Sacerdotes *secundarii*. — Sacerdotes veteris legis debebant esse posterii Aarón ex parte patris, XIX, 442, 2; 417, 1. Sacerdotes quomodo fuerint filii David, qui erant ex Juda oriundi, III, 469, 2. 470, 1. Poterant ducere uxores o tribu Juda, XIX, 417, 1. Sacerdotes Juda ex alia tribu uxorem ducere poterant, XVI, 7, 2. Sacerdotes Judaeorum non habebant portionem vel hereditatem in terra Chanaan, et quare, X, 463, 2; XII, 837, 2. Quibus de causis Deus eos noluerit agros possidere, II, 288, 1, 2. Eorum ingens proventus, X, 463, 1, 2. Erant dispersi per omnes tribus, ut omnes docerent legem et cultum Dei, III, 96, 1.

Eorum unctio, I, 701, 1. Quo ritu consecrati fuerint, 702, 1, 2. Eorum manus imgebantur, summo vero sacerdoti erat peculiare inungere pedem, et quid haec significant, 701, 1. In prima eorum consecratione oblatum fuit omne genus sacrificiorum, 702, 4. Unctio eorum quid significet, 700, 2. Sacerdos minor pontificem consecrabat,

704, 2. In consecratione eorum ceremonia quatuor servabatur, 705, 2.

Eorum quatuor praecipua erant munia, II, 160, 4, 204, 2; XVI, 9, 4. Eorum tria munia communia cum summo sacerdote, I, 715, 2. Sacerdotes cur Joel plorare velit inter templum et altare XIII, 508, 2. Sacerdotis Levitici officia, XVIII, 330, 2. Eorum functiones in Sancto, XIX, 436, 4, 2. Eorum erat de lepra iudicare, XVI, 233, 2; 234, 1. Erant iudices in causis etiam criminalibus, II, 458, 2. Sacerdotes in lege veteri erant milites, IV, 425, 1. Cur eis additus fuerit et pontificatus.

Eorum quatuor vestes, I, 679, 1. Sacerdotes veteres sacrificaturi quomodo se prepararent, et quid ex eo discant sacerdotes nova legis, II, 12, 2 et seq. Sacrificaturi vino abstinere, VI, 485, 1. Sacrificaturi cur femoralia induerent, XI, 324, 4. Eorum femoralia quid significarent, I, 697, 1. Sacra obituri mutabant vestes, XIV, 386, 1. Sacrificabant linea tunica induti, 274, 1. Templum ingredienti manus et pedes abluebant, XVI, 554, 2; 527, 2. Ministrabant nudis pedibus in templo, I, 454, 2; 715, 1; III, 589, 1; VII, 190, 1. Qua de causa, I, 745, 1. Gentilium sacerdotes idem fecerunt, 454, 2; 715, 1. Eorum donum, sive quasi stipendium a Deo datum, erant victimae legales, II, 286, 2. Item victimae spontaneae, *ibid.* Et primitiae frugum, 287, 1. Erant quasi laniones in mactandis ovibus et bobus Deo immolantis, IV, 425, 1. Mactando victimas sabbatum non violabant, XV, 300, 2. Quo ritu populum benedicerent, I, 704, 4; X, 238, 2; 544, 2; 545, 1.

Sacerdotibus Aaronicis inhihibitus fuit luetus mortuorum, II, 133, 1. Tropologiae id significat sacerdotem debere peccata fugere, 134, 1, 2. Eisdem inhihibita ratio capitis et barbae, II, 134, 2; XII, 834, 2. At contra gentiles sacerdotes radebantur, XII, 834, 2.

Sacerdotum veterum arroganter in templo incendiium fastus taxator, XIV, 277, 2. Pauperum bona, specie religionis, quasi illa offerenda sint Deo, dolose diripiabant, 278, 4. Sacerdotes per Israel sparsi etiam ad cultum idolorum dellexerunt, XIII, 351, 4. Sacerdotum Judaeorum sordida avaritia, XV, 464, 2. Hi tempore Christi erant in proximum inhumani, et tantum proprium commotum spectabant, XVI, 451, 2. Eos licius inhihibent male habet quod Christus emptores de templo eiecit, 334, 1. Quales sacerdotes Judaeis ab apostolis converterentur, XVII, 166, 1.

Sacerdotes Jerusalem cur genere dicantur, XII, 355, 2.

III. SACERDOTES ETHNICI, VEL CULTUI IDOLORUM ADIICTI. — Sacerdotes Baal ad eum placandum et demulcendum cultus se concidebant, XIII, 386, 2. Sacerdotum Bethelinorum avaritia, XIII, 633, 2 et seq. Sacerdotes an vitulos reos Jeroboam furati, deauratos eorum loco repererunt, qui deum Assyriae regi a rege Israel in munus dati sint; sed

fraude illa patente, in mittentis caput reciderit confusio, 445, 2. Sacerdotes Priapi erant feminae, XIV, 482, 1. Sacerdotes Romani nec capream nec hederam tangebant, XXI, 39, 2. Non poterant esse bigami, XIX, 211, 1.

IV. SACERDOTES NOVAE LEGIS. — 1. Eorum institutio et ordinatio. Sacerdotes sunt a Christo in ultima cena instituti, XVIII, 367, 1: *Similiter et ceterum, postquam cenavit, dicens: Hic calice novum testamentum est in meo sanguine. Hoc facite quotiescumque bibitis, in meam commemorationem.* Sacerdotes constituti apostoli in ultima cena, potestatem acceperunt alios post se consecrandi, XV, 557, 2. Sacerdotes septuaginta duobus discipulis successerunt, XVI, 144, 2. Sacerdotes non sunt omnes christiani, XI, 765, 1: *Assumam ex eis in sacerdotes et levitas, dicit Dominus.* Eis ordinandis episcopus et sacerdotes omnes manus imponunt, XIX, 233, 4: *Noli negligere gratiam, quam in te est, quae data est tibi per prophetiam, cum impositione manuum presbyterii, in nomine Deo sacrali sunt, 233, 2.* Omnis sacerdos in ordinatione consecratus est Domino, XIV, 546, 1. Sacerdotum ab ordinatione quantum dependeat, XVI, 113, 1. Sacerdotes viles non sunt constituendi, III, 622, 1: *Et fecit (Jeroboam) fana in excelsis, et sacerdotes de extremis populi, qui non erant de filiis Levi.*

2. Sacerdotum dignitas et potestas. Eorum quaesita sit dignitas, IX, 248, 1: *In tota anima tua time Domini, et sacerdos illius sanctificas;* X, 456, 4, 2; *Excelsum fecit Aarón fratrem ejus (Moysis) et similem sibi de tribu Levi. Statuit et testamentum aeternum, et dedit illi sacerdotium gentis, XIV, 563, 1; 574, 1: Labia enim sacerdotis custodiént scientiam, et legem requirent eorum, quia angelus Domini exeritum est. Eorum status quantum sit dignitatis egregio docuit Thomas Morus, II, 275, 2: *Audite, filii Levi: Num parum vobis est, quod separavit vos Deus Israel ab omni populo, et junxit sibi, ut serviretis ei in cultu tabernaculi, et staretis eorum frequentia populi, et ministraretis ei?* Angelis assimilantur, XXI, 39, 2: *Septem stellae, angeli sunt septem Ecclesiarum.* Vocantur angeli, XVIII, 44, 1; 355, 1: *Ido debet mulier potestatem habere supra caput, propter angelos.* Angeli sunt septem titulis, XIV, 573, 1, 2; 585, 1: *Ecce ego mitto angelum meum, et preparabit viam ante faciem meam.* Sicut Cherubim, XII, 507, 2. In quo digniores sunt angelis, XVI, 634, 2. Sacerdotes praeter laicos tribus titulis sunt filii Dei, XIV, 536, 2. Sunt annuli Dei, XII, 178, 1. Sunt quasi annulus signatorius Dei, XXI, 39, 2. Sunt caput Ecclesiae, XII, 174, 1. Sacerdotes Ecclesiae Dei sunt velut principes, XX, 74, 1. Sunt regulas, 285, 2: *Vos cultum gentis electorum, regale sacerdotium, gens sancta.* Sunt majores regibus, XIV, 574, 1. Sacerdos est internumus inter Deum et populum, X, 436, 4, 2. Sacer-*

notes sunt mediatores Dei et hominum, XIV, 565, 1; 574, 1. Sunt legati populi ad Deum, 573, 1. Debent esse quasi pons inter Deum et homines, I, 686, 4. Sunt populi custodes, II, 204, 1: *Applicat tribunal Levi, et fac stare in conspectu Aarón sacerdotis ut ministrant ei, et exultent, et observent quidquid ad cultum pertinet multitudinis eorum tabernaculo testimonii.* Sacerdotes velut inurus caelestis Jerusalem sunt, XXI, 379, 2 et seqq. Cur vocentur a laicis Papae, XXI, 78, 2.

Eorum potestas, XIV, 573, 2. Eorum est peccatores absolvere, XVI, 407, 1: *Dixit eis (discipulis) Jesus: Solvebunt enim, et sinit abire.* Dum ordinantur, potestatem remittendi peccata accipiunt, XVI, 633, 1: *Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, et quorum retinueritis, retenta sunt, 635, 1.* Sacerdotes legis novae legem purgant et expiant, 234, 1: *Cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt et decem viri leprosi, qui steterunt a longe, et loquerentur vocem, dicentes: Jesu praecceptor, miserere nostri.* Quos ut vidit, dixit: *Ille, ostendite vos sacerdotibus. Et factum est, dum irent, mundati sunt.* Sacerdotes novae legis versantur circa corpus Christi consecrandum, IV, 435, 2. Panem in corpus Christi convertentes, per Eliam gloriolantur, X, 506, 1. Sacerdos consecrans gladio quodammodo Christum dissecat et immolat, VI, 478, 1. Utramque speciem sacerdotes consecrant et sumunt, XVI, 405, 1: *Dixit ergo eis Jesus: Amen, amen dico vobis: Nisi manducaveritis carnem Filii hominis, et biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis.* Sacerdotes sacrificantes in quo Deiparae matris similes sunt, XIV, 115, 2. Sacerdoti celebranti peculiaris angelus assisistit, XXI, 488, 2: *Et alius angelus venit, et stetit ante altare habensthuribulum aureum, et data sunt illi incensa multa, ut daret de orationibus sanctorum de manu angeli coram Deo.* Quomodo corpus Christi in Missa benedicat, XIX, 413, 2: *Sine ulla autem contradictione quod minus est, a meliore benedicitur.* Populo benedicens, simul Deum benedicit, X, 544, 1, 2; 543, 4: *Tunc descendens, manus suas extendit in omnem congregationem filiorum Israel, dars gloriam Deo a labiis suis, et in nomine ipsius gloriam.* Et iteravit orationem suam, volens ostendere circumstantem Deum. Sacramenta administrantes, sacerdotes a peccato puri esse debent; secus tamen, rite et vero ea administrant, XVI, 633, 2. Sacerdos scelestus nihil vi sacramentorum derogat, X, 193, 1, 2: *Ab immundo quid mundabitur? et mendacis quid verum dicitur? Baptismus inicali sacerdos non vivit, sed bene baptizant et consecrant, XIV, 345, 2; XV, 212, 2: Non potest arbor bona malos fructus facere; neque arbor mala bonos fructus facere; 215, 1, 2: Multi dicunt mihi in illa die: Domine, Domine, noverne in nomine tuo prophetavimus, et in nomine tuo daemonia ejecimus, et in nomine tuo*